

Ob hudem potresu v Skopju. Skopje porušeno

V petek, 26. julija ob 5. uri in 15 minut je prizadejal glavno mesto Makedonije katastrofalen potres. Mnogo ljudi je v teh jutranjih urah še spalo, tako da so mnogi med njimi našli smrt med ruševinami. Človeških žrtev je že do sedaj preko osemsto, medtem ko je preko 2500 ranjenih. Več kot 80% Skopja je v ruševinah. Od važnejših objektov so popolnoma uničeni: železniška postaja, poštno poslopje pošte 2 in del pošte 1, dom kulture »Kočevje«, srednje tehniška šola, osemletka Njegoš, dom JLA, hotel Makedonija, hotel Skopje, stavba republiškega sekretariata za finance, zgradba NB, zgradba Investicijske banke in Jugobanke, v ruševinah so še IV. gimnazija, višja pedagoška šola, zgradba filozofske fakultete, zrušila se je tudi največja hala skopskega sejmišča, zgodovinski in astronomski muzej na Kalah, osemletka Cvetan Dimov, Dane Grujev, Narodno gledališče, Mladinsko gledališče itd. Zelo so poškodovane tudi druge stavbe, katerih stanje je zelo žalostno.

Zelo težka je situacija pri razmetavanju ruševin, ker je do pred kratkim manjkalo mehanizacije, kot so buldožerji, bagerji, žerjavi in podobni stroji. Ljudje je dovolj, ki so z golimi rokami pripravljene reševati, ka se rešiti da. Njihovo delo je težko in nevarno, ker leže po ruševinah ogromni betonski bloki, ki jih ni moč odstraniti brez primernih priprav. Ljudje iz bližnjih mest so prišli že v jutranjih urah in začeli z reševanjem. Prišlo je tudi mnogo ekip iz drugih mest naše države, iz Beograda, Sarajeva, Ljubljane, Zagreba. V Skopje so takoj po nesreči prispele tudi mnoge zdravniške ekipe in to ne samo iz naše države, temveč tudi iz drugih.

Kljub temu, da je vladalo takoj po potresu skoraj kaotično stanje, so meščani sami začeli z (Nadaljevanje na 2. strani)

Tovarištvo, volja in bratstvo morajo zmagati

Globoko nas je pretresla vest o razdejanjih potresa v Skopju. Prišla je tako nenadoma, da ji v začetku nismo verjeli. Skopje, glavno mesto Makedonije, mesto ob Vardarju je postalo jugoslovanski Agadir. Porušene imponentne stavbe, hotel Makedonija, dom JLA, hotel Skopje, železniška postaja, dom kulture, srednje tehnična šola, osemletka Njegoš in še in še... Skopje je postalo ena sama ruševina. Ljudje so med ruševinami, med ometom, med ulicami prepriženi z njimi pozabili nase in se zagrizli v ruševine in hoteli z neuklonljivo voljo rešiti življenja, ki so jih razvaline zagnile vase. Narava je premagala človeka, toda ne za dolgo! Z neuklonljivo voljo, tovarištvom in požrtvovalnostjo se je zopet dvignil človek, mogočen in neuklonljiv. Sprijel se je z ruševinami, z neomajnim ponosom, da gre tu za njegove tovariše, za človeška življenja. Ukrepal je hitro in učinkovito, zagrizel se je v kamenje in hotel rešiti najdražje — človeška življenja. Mnogokje je bilo prepozno, toda to ga ni omjalo, s solzami v očeh je nadaljeval z delom in hotel naravi iztrgati njen kruti davek. Toda v tem boju ni bil sam. Vsi smo bili z njim, vsi smo čustvovali z bratskim makedonskim ljudstvom. Poskušali smo jim pomagati in jim še pomagamo. Obljubljamo pa, da bomo toliko časa vihteli krampe in lopate, da bo iz ruševin zrastle novo mesto, novo Skopje, še lepše kot je bilo, kajti tovarištvo in bratstvo mora zmagovati in bo večno zmagovalo.

NOVIČE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČIN KOČEVJE IN RIBNICA

Leto VIII. — Št. 32

KOČEVJE, 2. AVGUSTA 1963

Cena 20 din

Pomoč Kočevja porušenemu Skopju

Kočevski občinski štab za pomoč ponesrečenim v Skopju, ki je bil ustanovljen takoj, ko se je zvedelo o veliki katastrofi, je takoj začel zbirati pomoč za prizadete ob potresu. Uvedel je takoj dežurno službo (pisarna SZDL, telefon 206), sklical sestanek s predstavniki delovnih organizacij, na katerem so razpravljali o pomoči delovnih organizacij prizadetim ob potresu in sestankem, na katerem so se dogovorili o sprejemu mladine ter otrok in o ostalih oblikah zbiranja in nudenja pomoči prizadetim ob potresu.

štabu za pomoč ponesrečenim je že takoj, ko je bil ustanovljen, prišel upokojenec in invalid iz prve svetovne vojne Jože Marincel iz Kočevja, Trg 3. oktobra 27 in prispeval za ponesrečence 5000 dinarjev in nekaj perila.

(Nadaljevanje na 2. strani)

O obsegu katastrofe, ki jo je prizadejal Skopju potres, smo v Kočevju zvedeli nekoliko več šele na dan potresa, se pravi v petek, 26. julija, okoli 12. ure. Ljudi so vesti o nesreči zelo pretresle. Že prve pol ure, ko se je začela ak-

cija za zbiranje krvodajalcev, se je prijavilo samo iz dveh podjetij nad 100 ljudi. Občani so sami ustavljali na cesti predstavnike RK in ponujali svojo pomoč. V

600 - 27 - 615 - 99

Številka računa pri Narodni banki v Kočevju, kamor naj vse delovne in druge organizacije odvedejo finančna sredstva za pomoč ponesrečenim, je

600-27-615-99,

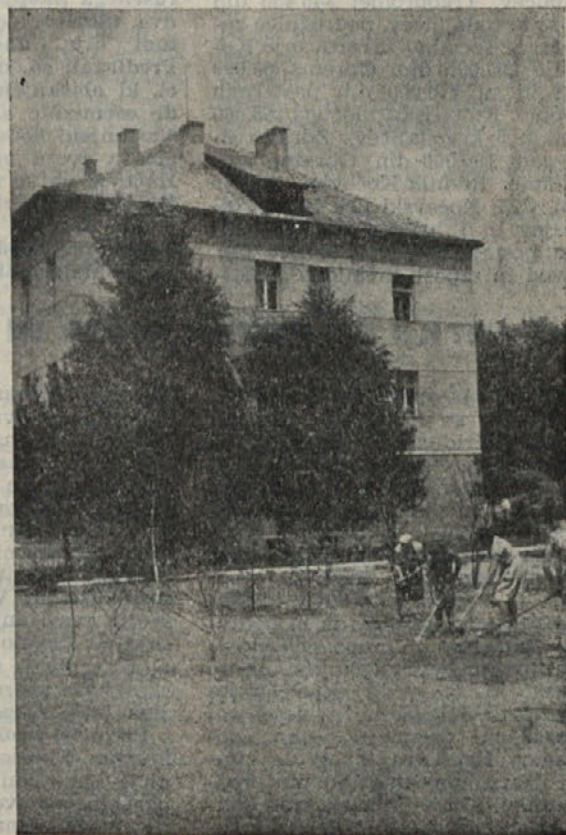
sklad za pomoč ponesrečenim v Makedoniji.

Zahvala in priporočilo

Občinski štab za zbiranje pomoči za porušeno Skopje se zahvaljuje vsem delovnim organizacijam, ostalim kolektivom in posameznikom, ki so prispevali v kakršni koli obliki pomoč za porušeno Skopje in se priporoča, da bi še vnaprej z razumevanjem podprli to človekoljubno akcijo.

KOČEVJE
PRED
PROSLAVO.

Zelenice
urejajo

Prijave za sprejem skopskih otrok

28., 29. in 30. julija je prišlo v Sloveniji okrog 700 otrok iz porušenega Skopja. Začasno so nastanjeni v počitniških domovih in internatih. Pričakovati je, da bodo prispeli v Slovenijo še novi otroci, skupno okrog 6000, ki so ostali brez strehe ali pa tudi brez staršev in sorodnikov. Ti makedonski otroci bodo ostali za stalno ali pa začasno v Sloveniji. Prav zaradi tega zbira občinska zveza prijateljev mladine Kočevje (telefon 259) prijave občanov, ki so pripravljene za stalno ali začasno sprejeti v oskrbo otroke iz porušenega Skopja.

Občinska zveza prijateljev mladine Kočevje

Pomoč Kočevja porušenemu Skopju

(Nadaljevanje s 1. strani)

Tako so občani sami dali pobudo za zbiranje pomoči tudi pri prebivalcih, ki niso zaposleni (osnovna organizacija RK Mozelj je že pred dnevi poslala občinskemu odboru RK nad 20.000 din za ponesrečence). Zato je mestni odbor sklenil na pobudo občinskega štaba uvesti od 2. do 11. avgusta od 8. do 11. ure in od 15. do 18. ure denžurno službo v klubu SZDL, kjer bodo lahko oddajali prispevke za pomoč ponesrečenim v Skopju vsi občani, ki žele prispevati za ponesrečene. To dežurstvo bo uvedeno predvsem na željo tistih, ki niso nikjer zaposleni pa bi radi prispevali za prizadete ob potresu.

DOSLEJ 1000 DIN NA OBCANA

Delovne organizacije kočevske komune so doslej prispevale za prizadete ob potresu iz osebnih dohodkov in skladov preko 11 milijonov 200.000 dinarjev in v materialu nekaj manj kot 6 milijonov dinarjev, se pravi skupaj okoli 17 milijonov dinarjev. V občini je okoli 17.000 prebivalcev, kar pomeni, da odpade na prebivalca povprečno 1000 din. Razen tega se je prijavi tudi 778 krvodajalcev. Akcija še traja.

Doslej so prispevali: KGP dva milijona din, lesa za milijon din in 142 krvodajalcev, Zidar 2 milijona din in 76 krvodajalcev, Kemična tovarna za milijon 650.000 melapan plošč in 25 krvodajalcev, Snežnik Kočevska Reka milijon din in za milijon din lesa, ITAS 420.000 din, stabilni silos, vreden milijon 108.000 din in 54 krvodajalcev, Rudnik milijon din, reševalno ekipo in 72 krvodajalcev, AVTO 800.000 dinarjev 26 krvodajalcev, Tekstilana 290 tisoč dinarjev, za 409.000 volnene blaga in 93 krvodajalcev, INKOP 200.000 din, kovinskih izdelkov za 500.000 din in 63 krvodajalcev, INLES obrat Kočevje 616.000 din, elemente za montažne hiše in 74 krvodajalcev, Elektro 400.000 din in 15 krvodajalcev, Trgopromet 346.450 din in 18 krvodajalcev, podružnica zavoda za socialno zavarovanje Kočevje 290.000 din, Oprema 60.000 din in za 110.000 din posteljnih žimnic. Kmetijska zadruga 165.000 din in 5 krvodajalcev, Zdravstveni dom 150.000 din, Obratna ambulanta Rudnik-Kočevje 108.000 din, CZP Kočevski tisk 100.000 dinarjev in 1 krvodajalec, železniška postaja Kočevje 100.000 din, zavod za zaposl. invalidov Kočev-

je 90.000 din, obratna ambulanta KGP Kočevje 88.305 din, Komunala 85.000 din in 13 krvodajalcev, Narodna banka 75.000 din, Osnovna šola Mirko Bračič 69.221 din, Osnovna šola Jože Seško 60 tisoč din, Vodna skupnost Kočevje-Ribnica 60.000 din in 3 krvodajalca, Pošta Kočevje 56.000 din in 3 krvodajalce, Hotel Pugled 50.000 din in 22 krvodajalcev, Lekarna Kočevje 41.340 din, Stano-

vanjska skupnost Kočevje 60.000 din in 5 krvodajalcev, Delavska univerza Kočevje 34.000 din, Pekarna 25.000 din, Stanov. skupnost Rudnik 25.000 din in 7 krvodajalcev, Ljudska restavracija Kočevje 20.000 din, Dom Dušana Remiha 20.000 din, Komunalna banka 18.000 din, Gimnazija 15.000 din, Odpad Kočevje 14.000 din, in 5 krvodajalcev, Ljudska knjižnica Kočevje 7.700 din, Vrtnarija

Kočevje 6.900 din, Računovodski biro Kočevje 6.650 din, Glasbena šola Kočevje 4000 din, Fotolik Kočevje 3.400 din, Kovinar Kočevje 250.000 din in 25 krvodajalcev, Cestno podjetje, delovišče Kočevje 72.000 din in ObLO Kočevje 210.000 din.

Akcija za zbiranje pomoči še traja. Občinski štab za pomoč ponesrečenim obvešča vse delovne organizacije, ki so sklenile prispevati tudi razni material, naj imajo pripravljene v skladiščih in počakajo na nadaljnja navodila.

Skopje porušeno

(Nadaljevanje s 1. strani)

reševanjem. Skopska podjetja so jim nudila vso pomoč, vsa svoja razpoložljiva prevozna sredstva, da so lahko takoj začeli z načrtnim reševanjem ponesrečenec. Zlasti je pomagala pri reševanju JLA, ki je prva prihitela na pomoč ponesrečencem.

BRATSKA KRI ZA BRATSKO MAKEDONCE

Takoj po vesti o potresu v Makedoniji so se po vseh večjih mestih in krajih naše domovine začeli zbirati ljudje, ki so hoteli darovati kri za ponesrečence. Prav tako pa so bili po vseh občinah ustanovljeni odbori za materialno pomoč ponesrečencem. Mnogi kolektivi so odstopili svoj enodnevni zaslužek, svoje izdelke, poslali so takoj hrano in obleko v Makedonijo, sanitetni material in drugo. Ves jugoslovanski narod je še enkrat dokazal, kako veliko je

bratstvo med narodi v naši domovini.

TOVARIS TITO JE OBISKAL SKOPJE

V soboto, 27. julija je obiskal Skopje tudi tov. Tito, podpredsednik republike Aleksander Ranković, predsednik zvezne skupščine Edvard Kardelj in drugi visoki predstavniki. Sekretar CK ZK Makedonije Krste Crvenkovski je obvestil maršala Tita o posledicah potresa in omenil nekatere objekte, ki so do tal porušeni. Potem je kolona avtomobilov krenila na glavni mestni trg, kjer je predsednik republike izstopil in si ogledal razrušeni dom JLA. Nato je predsednik Tito odšel še po nekaterih ulicah in se zanimal, kako napreduje dela pri reševanju. Pri tem je poudaril, da je treba najprej misliti na žive in jih reševati, drugače pa je treba ruševine odstraniti,

da ne pride do epidemij.

Tovariš Tito je po obhodu razrušenega Skopja med drugim dejal, da je vtis o nesreči hujši kot so si ga predstavljali. Poudaril je, da bomo gmotno škodo skupno z vsemi narodi Jugoslavije skušali nadomestiti, človeških žrtev pa se ne da nadomestiti. Dejal je tudi, da so prišli že do ključkov o tem, kateri ukrepi so najbolj nujni, da bi ublažili trpljenje prebivalcev tega mesta. »V prihodnosti bomo storili vse, da se bo ljudstvo tega kraja in tega mesta znova počutilo srečno v naši socialistični skupnosti,« je dejal tov. Tito.

»Rad bi pa izrazil globoko prepričanje,« je dejal ob koncu tov. Tito, »da bo ljudstvo Makedonije prebolelo to hudo nesrečo in da naj bo prepričano, da stojijo ob njem vsi državljani naše socialistične Jugoslavije. Družinam, ki so izgubile svoje najbližje, izra-

(Nadaljevanje na 3. strani)

Pripravljene na sprejem 30 skopskih otrok

Kočevski občinski štab za pomoč ponesrečenim v Skopju je na sestanku, ki so mu prisostvovali tudi predstavniki RK, šol, internata, zdravstvena doma in drugi, sklenil, da sprejemno v Kočevje 30 šoloobveznih otrok iz porušenega Skopja in da jim bomo dva meseca, če bo potrebno pa tudi dlje, nudili vso oskrbo. Predlagali so, naj bi bili ti otroci, ki obiskujejo različne razrede osemletke ali celo gimnazijo. Nastanjeni bodo v internatu. Občinska zveza prijateljev mladine Kočevje pa že zbira prijave družin, ki bi želele začasno ali za stalno sprejeti v oskrbo še nadaljne predšolske in šolske otroke iz Makedonije.

TUDI V TRAVI so slovesno proslavili 22. julij. Ob tej priložnosti so podelili odlikovanja zaslužnim članom NOB.

OD PETKA DO PETKA DOMA IN PO SVETU — OD PETKA DO PETKA DOMA IN PO SVETU

Moskovski sporazum parafiran. V Moskvi so 25. julija parafirali v vili Spiridonovka voditelji delegacij Sovjetske zveze, ZDA in Velike Britanije Gromiko, Harriman in Hailsham sporazum o jedrskih poskusih v ozračju, vesolju in pod vodo. Ameriški zunanji minister Dean Rusk bo v soboto, 3. avgusta, odpotoval iz Washingtona v Moskvo, da bi podpisal sporazum o prepovedi atomskih poskusov. Pričakujejo, da bo Rusk, ki bo vodil desetčlansko ameriško delegacijo, prinesel sovjetskemu premierju osebno poslanico Hruščova, ki jo je izročil Harriman ameriškemu predsedniku. Kot se je zvedelo iz Londona, bo sporazum o delni prepovedi atomskih poskusov podpisan že v začetku prihodnjega tedna v

Moskvi. Pričakujejo, da bo zategadelj odpotoval konec tedna v Moskvo britanski zunanji minister lord Home. Tuja in francoska javnost je živahno reagirala na govor, ki ga je imel 30. julija francoski premier de Gaulle. V njem je zavrnil moskovski sporazum o opustitvi jedrskih poskusov. ZDA in Velika Britanija v svojih reagiranjih odločno naglašajo, da takšno francosko stališče ne bo vplivalo na ratifikacijo moskovskega sporazuma in da ne bo zmanjšalo njegovega pomena.

Prednost proizvodnji za potrebe Skopja. Predsedstvo Zveze inženirjev in tehnikov Jugoslavije je pozvalo vse svoje organizacije in posamezne člane, naj se organizirano in hitro vključijo v akcijo za odstranjevanje posledic po-

tresu v Skopju. Ker so inženirji in tehniki strokovni organizatorji, projektanti, konstruktorji in izvajalci — je rečeno v pozivu — so predvsem poklicanji dati kvalificirano pomoč pri organizaciji in opravljanju obsežnih del v Skopju.

Nova etapa pogajanj o razorožitvi. 29. julija so v Ženevo prispeli voditelji delegacij treh atomskih držav, ki bodo v torek nadaljevali razgovore o razorožitvi v odboru osemnajstorce za razoročitve. Vsi trije voditelji delegacij — britanski državni minister Thomas, ameriški veleposlanik Stelle in sovjetski veleposlanik Carapkin — so skrbno pazili, da ne bi ničesar vnaprej povedali o načinu, kako bodo potekala nadaljnja ženevska pogajanja.

Kairo. Poučeni krogi pravijo, da je sedaj v pripravi program o dejavnosti predlaganega revolucionarnega gibanja, ki bi zajemal nacionalne napredne sile Maroka, Alžirije, ZAR, Sirije in Iraka. Organizacije, kot so Unija nacionalnih sil v Maroku, FLN v Alžiriji in Arabska socialistična unija v Egiptu, bi bile sestavni del novega gibanja, ki bi v Siriji in Iraku na posamični osnovi zajelo vse napredne sile, ki sprejemajo njegov program. Po prvih napovedih bi program predlagane organizacije temeljil predvsem na unionizmu, na načelih socializma in na priznanju razrednega boja. S tem hočejo prepričati, kakor naglašajo poučeni krogi, da bi se vtihotapilj reakcionarni elementi v novo organizacijo.

Andrej Tomšič:

Uporna kri

Zaprli so jo zopet v »podmornico«. Agent jo je pahnil, ko je odprl vrata celice, da je omahnila na slamo v kotu. Udarila je z glavo ob steno in se nezavestna zgrudila na ležišče.

Zvečer so jo odpeljali na zaslišanje na policijo. Zasliseval jo je Hacin osebno. Borut Kobi jo je potisnil na stol nasproti Hacinu. Ozrla se je in ugotovila, da sedi v sobi tudi Gorjanc. To pot ni bil zvezan in živčno je vlekli cigareto.

»Kdo vam je pomagal pri begu iz bolnice?« je vprašal Hacin in udobno prekrizal noge. Naravnal je luč, da ji je svetila naravnost v obraz.

»Nihče. Sama sem odšla,« je odgovorila.

»Kje ste se skrivali, preden ste prišli v bolnico?«

»Povsod. Po kanalih, po Rožniku, na ulicah, povsod.«

»Kdo vam je dajal hrano, kje ste jedli?«

»Malo tu, malo tam, kjer sem pač kaj dobila.«

Hacin jo je ostro pogledal in se zasmejal. Njegov krohot je odmeval po sobi in se odbijal od sten.

»Ali mislite, da vam verjamemo? Na cesti ne leži hrana, v kanalih pa je voda in se ne da spati,« je zarohnel nad njo in se zresnil.

Njegovo lice je dobilo popolnoma drug izraz, da se je Sonja zgrozila.

»Nehajte lagati in pričnimo resno. Takih laži ne morem napisati v zapisnik. Če ne...! Mi znamo pripraviti ljudi, da govorijo, lahko mi verjamete.«

»Povedala se mresnico, drugega nimam kaj povedati,« je odgovorila.

»No, pa malo zamenjajmo, morda se vam bo ta čas osvežil spomin.« je dejal Hacin in pomignil Kobiju.

Kobi je zgrabil Gorjanca za roko in ga prisilil, da je vstal ter ga potisnil na stol ob Sonji.

»Se poznata?« je vprašal Hacin Gorjanca.

Najprej je zanikal, potem pa ga je Borut Kobi začel tepsti. Udarjal ga je z obema rokama in kmalu se mu je poredila kri po obrazu. Priznal je, da jo pozna in povedal njen priimek in ime.

Povedal je, da sta bila skupaj v brigadi in kako je bila ranjena. Priznal je, da je bil v partizanih, povedal, kdo je bil komendant, kdo komisar, kje je bila brigada. Ko je prenehal, so mu dali med prste svinčnike in jih na obeh straneh stiskali. Takoj je ubogljivo odgovarjal na vprašanja dalje.

Trajal je dobri dve uri, da je povedal vse o sebi in drugih, za katere je vedel. Zapisnika niso pisali. »To bomo opravili že kasneje,« je dejal Hacin, ko je hotel Borut Kobi poklicati zapisnikarja. Gorjanc je obsedel na stolu kot prazna vreča. Ni si upal pogledati Sonje.

Gorjančevo zasliševanje je Sonja gledala popolnoma ravnodušno, kot da se je ne tiče. Obžaluje in obenem preteče ga je gledala, ko je začel izdajati. Njen pogled je izdajal, da obžaluje, ker je Gorjanc njen domačin in da ga pomiluje, ker ni mogel vzdržati nekaj udarcev. Spomnila se je, koliko jih je vzdržala ona in za hip se je zgrozila.

Ko sta opravila z oGrjancem, je prišla na vrsto Sonja. Hacin in Kobi sta krepko potegnili iz steklenice nekakšno pijačo, potem pa se je začelo.

»No, ste se kaj naučili iz tega, kar ste videli?« je vprašal Hacin, ko je zopet sedel nasproti njej.

»Nimam kaj povedati. Povedala sem resnico,« je zatrnila odločno.

»Prav, potem pa začnimo!« je besno zavpil Hacin, Kobi pa je mirno vzel iz mize dve dolgi palici, debeli komaj dva centimetra in jih namestil Sonji med prste. Ko je stisnil palici skupaj, se ji je zdelo, da ji pokajo kosti. Zakričala je od bolečine ter poskušala izvleči prste izmed palic. Kobi je stisnil še močneje. Zopet je zakričala in solze so ji začele same od sebe polzati po licih.

»Ne vem, nič ne vem!« je ponavljala.

»Priznaj, Sonja,« se je oglasil Gorjanc, ki je gledal, kako jo mučijo. »Priznaj in izpusti te bodo!«

Ko je Kobi popustil palici, je besno pogledala Gorjanca in mu zabrusila v obraz:

»Zakaj pa tebe ne izpustijo, ko si jim izdal vse?« Nasmehnila se je, kljub neznošni bolečini v prstih in nadaljevala: »Reva si in ne bi smel biti nikoli partizan. Tudi za izdaistvo boš po svobodi prejel plačilo! Skrij se v mišjo luknjo, našli te bodo in takrat gorje...«

Nadaljnje besede ji je presekala udarec v lice. Kobi jo je udaril z vso silo, da je omahnila s stola. Hacin pa je besno vstal izza mize. Izvlekel je samokres in ji ga nastavil na sence, obenem pa jo brenil z okovanim čevljem v telo.

»Prokleta komunistična prasica, če ne boš tiho, te bom počil kot garievega psa!«

»O, saj dobro vem, da vam ni nič ubiti človeka. Če govorim ni prav, če ne govorim me zopet tepete, mu je odgovorila ter se postavila na noge.

Udarec z gumijevko jo je zapekel kot živ ogenj. Tepti sta jo začela Hacin in Kobi. Udariata sta kjer je padlo in zdelo se ji je, da ji poka koža. Če je na prejšnjih zaslišanih trmasto molčala in se iz njenih ust nišel kdaj na kdaj vzdih ali krik, je sedaj besno kričala. Kričala je še potem, ko sta jo nehala pretepati. Ležala je na tleh in se zvijala v grozljivih bolečinah. Udarec z gumijevko čez obraz je za seboj pustil klobasasto sled.

(Se nadaljuje)

Skopje porušeno

(Nadaljevanje z 2. strani)

Žam najgloblje sožalje v lastnem imenu, v imenu vseh nas, ki smo bili tukaj, in tudi v imenu vsega ljudstva Jugoslavije.«

POMOČ PONESREČENEMU SKOPJU PRIHAJA IZ VSEH DRŽAV

Z vseh strani sveta prihajajo poročila o pomoči tujih držav žrtvam potresa v Skopju. Nacionalne organizacije Rdečega križa in druge dobrodelne organizacije nenehno zbirajo zdravila, živila in druge potrebščine in jih pošiljajo z letali in vlaki proti Makedoniji. Iz Sofije so poslali v Beograd posebno letalo s sanitetnim materialom. Formirali so ekipo petdesetih najboljših kirurgov in pripravili 15 tovrstnikov sanitetnega materiala, ki jih bodo takoj, ko bo treba, poslali v Skopje. V

Surčinu je pristalo letalo češko-slovaškega RK s pomočjo v vrednosti 300.000 čeških kron. Iz Francije so prispela tri letala s kompletno poljsko bolnišnico, petnajstimi zdravniki, posebno ekipo za odkopavanje žrtev, precejšnjo količino krvne plazme ter sanitetnim materialom. Iz Indije bodo s posebnim letalom poslali v Skopje zdravila, kavo in čaj, iz Italije je prispelo letalo s štirimi tonami sanitetnega materiala, poslali pa bodo še eno letalo. Prav tako je prispela pomoč tudi iz obeh Nemčij, iz Nizozemske, Norveške, Švedske. Sovjetski Rdeči križ in Rdeči polmesec bosta v najkrajšem času poslala v Skopje zdravil in živil v vrednosti 50.000 rubljev. Prav tako se je na surčinsko letališče spustilo tudi 27 letal ZDA, ki so med drugim pripeljala kompletno bolnišnico na kolesih z 209-člansko zdravstveno ekipo. Jugoslovanski izseljenci v ZDA so začeli obširno akcijo zbiranja pomoči.

Velik odziv v ribniški občini

Tudi v Ribnici je žalostno odjeknila vest o porušenem Skopju. Takoj v petek ob deseti uri je bil pri občinski skupščini formiran štab za pomoč prizadetim, na katerega so prihajale množice ponudb za odvzem krvi. Prav tako pa so se takoj začele nabiralne akcije med prebivalci in delovnimi kolektivi, ki so takoj sklepali, koliko bodo odstopili iz svojih skladov bratskim Makedoncem.

Prebivalci Sodražice in bližnje okolice so v enem samem dnevu zbrali preko 100.000 din. Svoj enodnevni zaslužek pa so prispevala naslednja podjetja: kolektiv Jelke, soc. zavarovanje, zdravstveni dom Ribnica, kolektiv žičnih pletenin Sodražica, Suha roba Sodražica, opekarna Ribnica,

Gradbenik Ribnica, komunala, stanovanjska skupnost, Torbica Sodražica in Smreka. Kolektiv Jelke je poleg enodnevnega zaslužka dal še 100.000 din, prav tako je dalo enodnevni zaslužek in 380.000 din kovinsko podjetje Ribnica, kmetijska zadruga Ribnica pa je dala en vagon gradbenega lesa v vrednosti 300.000 din. Gostinsko podjetje Ribnica je za ponesrečence v Skopju prispevalo svoj enodnevni zaslužek in 50.000 din. Vasi Dolenji Iazi in Breg pa so skupaj prispevali 80.000 din.

Akcija za pomoč prizadetim Skopljanom v ribniški občini še poteka in bo pokazala še boljše rezultate, ko bodo zasedali še ostali upravni organi delovnih organizacij.

Dobrepolje ob potresu v Skopju

Tudi v dobrepoljsko dolino je v zgodnjih dopoldanskih urah pričela prihajati vest o strahotnem potresu v bratski republiki Makedoniji. Te vesti so bile iz ure v uro strahotnejše. Ljudje so se zbirali pri radijskih sprejemnikih in poslušali prva poročila o grozotah potresa in njegovih žrtvah. V delovnih kolektivih Apnenice, Stolarne in obrata Iskre je ob prihodu te strašne novice za hip zastalo delo, takoj nato pa so se delovni kolektivi že dogovarjali, kako bi najhitreje in najbolj uspešno pomagali ljudem v porušenem mestu. V vseh delovnih kolektivih so se člani kolektiva prijavi za prostovoljni odvzem krvi. Poleg tega bodo podjetja in kmetijska zadruga v dobrepoljski dolini nudila tudi materialno pomoč porušenemu Skopju.

Lahko trdimo, da je ta grozovita, elementarna nesreča globoko presunila zavest vseh Dobrepoljcev, kar se je še posebno poznalo v nedeljo, saj ni bilo tistega živahnega nedeljskega popoldneva kot smo ga navajeni, celo gostilna je bila skoraj prazna, kjerkoli pa so bili zbrani ljudje, so se pogovarjali samo o potresu in njegovih žrtvah. Kinematograf v soboto zvečer ni imel

redne predstave, v nedeljo popoldan pa so bili dve predstavi. Čisti dohodek je uprava kina Dobrepolje namenila žrtvam potresa. Odziv prebivalstva je bil na obeh predstavah izredno lep, posebno še na zadnji večerni predstavi.

Da je bila to res ena najžalostnejših nedelj, je dokaz tudi v tem, da v poznih večernih urah ni bilo slišati petja dobrepoljskih fantov, še manj pa kakšnega vriskanja kot je to že v navadi.

Človek je imel občutek kot da cela dobrepoljska dolina žaluje za tistim, kar se je zgodilo v bratskem Skopju.

V tem tednu je v teku nabiralna akcija denarne pomoči, katero vodi krajevni odbor SZDL Dobrepolje.

MLADI STROKOVNI DELAVCI ZA SKOPJE

Mladinski komite Kočevje zbira mlade strokovne delavce (električarje, vodovodne instalaterje, zidarje itd.) za prostovoljno mladinsko delovno brigado, ki bi sodelovala pri obnovi porušenega Skopja. Nekaj mladincev se je že prijavilo, komite pa čaka še novih prijav.

O kruhu, mleku, mesu in drugem

Na prvi seji novega sveta z blagovni promet in turizem pri občinski skupščini Kočevje je tekla beseda predvsem o trgovini in gostinstvu, o preskrbi prebivalstva z mesom, o podražitvi mleka in mesa ter drugem.

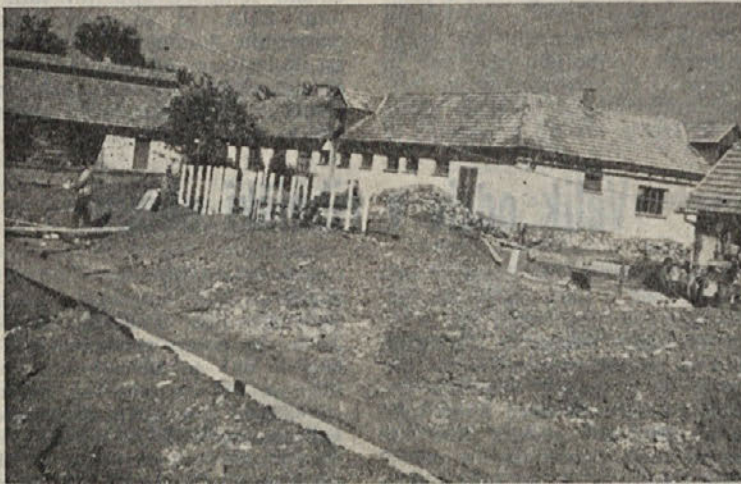
TRGOVINE PO VASEH BODO PRODAJALE TUDI MESO

Velika večina prebivalcev kočevskih vasi pride le težko do mesa iz povsem preprostega razloga — ker v vaseh ni mesnic. Člani sveta so menili, da je najbolje, če trgovine po vaseh dobe še hladilnike in začno prodajati tudi meso. Svet je zadalžil klavnico in mesarijo (oziroma KGP) in Trgopromet, da izdelata na-

nikoli ne zmanjka, ali pa bi morda celo trdili, da peki nočejo peči kruha ob nedeljah. Člani sveta, ker se gostinci in peki tega ne spomnijo, so potem nakazali nekaj možnosti za boljše sodelovanje med pekarijo in gostinstvom.

TURISTU NE LE TWIST IN DUNAJSKI ZREZEK

Predlagali so predvsem, naj bi se oboji dogovorili, da bi gostinci

KGP JE ZACELO ob Roški cesti s svojo režijsko gradbeno skupino graditi novo klavnico. Zidarska dela bodo končana že letos, prihodnje leto pa bodo klavnico tudi sodobno opremili. S to dograditvijo bodo prenehali delati v stari, neprimerni klavnici.

črt, do kdaj bodo dobile trgovine po vaseh hladilnike, da bodo lahko prodajale tudi meso. Predvidoma naj bi dobile hladilnike najprej trgovine v vaseh Koprivnik, Osilnica, Štalcerji in Strugah. Enak načrt bosta naredila Pekarija in Trgopromet za prodajo kruha. Meso bodo vozili do teh prodajal s posebnim avtomobilom-hladilnikom, s katerim bi lahko, zaradi nižjih stroškov, vozili tudi kruh.

DO KDAJ V GOSTIŠCIH POKVARJEN KRUH?

Že na prvi seji sveta za delo in delavna razmerja je eden izmed članov sveta povedal, da pretekli ponedeljek (zdaj že pretekli), ali morda dan po prazniku, skoraj polovica članov njegovega kolektiva, ki se hranijo v Ljudski restavraciji, ni bila sposobna za delo, ker so imeli za zajtrk — pokvarjen kruh. Na seji sveta za blagovni promet in turizem je člani sveta tudi zanimalo, zakaj ne bi mogli imeti v Kočevju v nedeljo, oziroma ponedeljek zjutraj svež kruh, kakor ga imajo skoraj v vseh malo večjih krajih naše republike. Zastopnik pekarije, ki je bil na seji sveta, je pojasnil, da v Kočevju ob nedeljah ni svežega kruha zato, ker gostinci nočejo hoditi ob nedeljah ponj, tistih nekaj kilogramov kruha za prebivalce pa se ne izplača posebej peči. Verjetno bi zastopniki gostinstva, če bi bili na seji navzoči, povedali utemeljene vzroke za tako ravnanje, saj nam, Jugoslovanom, posebno zadnja leta utemeljenih vzrokov

odkupili pekrom kruh, kadar bi morda ostal in potem skuhalo za goste oziroma abonente — kruhove cmoke, ki so menda v naših gostiščih prava redkost. Poudarili so, da bi bili prav kruhovi cmoki in divjačina lahko specialiteta kočevskega gostinstva. Ko so nadalje razpravljali o turizmu, ki ga bo kmalu občutno povečala nova cesta, so marsikaj kritično ocenili in predlagali zelo utemeljene spremembe. Med drugim so poudarili, da je vse premalo poskrbljeno za zabavo in da je vse premalo propagande zanjo. Predlagali so, naj bi turistom ne igrali le moderne glasbe in peli modernih pesmi, ampak predvsem naše domače. Inozemski turist boče namreč spoznati posebnosti dežele, po kateri potuje. Pri nas pa ponudimo Dunajčanu dunajski, Parižanu pa pariški zrezek, za zabavo pa mu zaigramo twist ali kaj podobnega. Tak turist nas ne bo nikoli več obiskal. Zakaj le, če vse to lahko je oziroma sliši doma.

SPECIALIZACIJA ALI MONOPOLIZEM?

Ko so razpravljali o trgovini, so menili, da so lokali v glavnem lepo urejeni, žal pa pol meseca, pa tudi več, pred inventuro in po njej v trgovinah ni prave izbire, ker si trgovci nočejo ustvarjati zalog. Poudarili so tudi, da je taka specializacija trgovin, ko nekatero blago dobiš samo v eni trgovini, škodljiva, ker je potem posamezno blago (zaradi monopolizma) dražje kot v drugih mestih.

MESO IN MLEKO PODRAŽENA

Vsa povojna leta je skupnost tiščala cene kmetijskim pridelkom, posebno mleku, mesu in še nekaterim, navzdol, medtem ko je industrija prodajala svoje izdelke po stvarnih proizvodnih stroških. Zaradi tega je bilo naše kmetijstvo vedno v podrejeni vlogi in je imelo izgubo, iz katere ga je reševala v glavnem gozdarska panoga. Seveda pa mora biti vsaka panoga rentabilna, tako tudi kmetijstvo, zato so se pred kratkim povečale cene mesu in mleku v vsej državi.

Tudi naš svet za blagovni promet je pretekli teden razpravljalo o predlogih KGP (klavnice in mesarije ter mlekarne) in kmetijske zadrage o višjih cenah za meso in mleko. Po zelo dolgi in burni razpravi je v glavnem ugodil predlogu (potrdil je nekoliko nižje cene, kot sta jih obe delovni organizaciji predlagali). Tako veljajo od prvega avgusta naslednje cene v mesnicah KGP in KZ: goveje meso s kostmi 590 dinarjev kg, brez kosti pa 30 odstotkov več; svinjsko meso s kostmi 670 din kg, oziroma brez kosti 25 odstotkov dražje; telečje meso s kostmi 720 din za kg, oziroma brez kosti 39 odstotkov dražje in ovčje meso 650 din kg. Nova cena za liter mleka je 65 dinarjev (prej 55 din).

PRIHODNJA SEJA IN BODOČE DELO SVETA

Člani sveta so razpravljali še o preureditvi tržnice, turizmu, 7-letnem planu, občinskem statutu in drugem. Zedinili so se, da bodo na prihodnji seji razpravljali o turizmu in gostinstvu, da bodo analizirali poslovanje nekaterih obrtnih gospodarskih organizacij in razpravljali o poročilu komisije za prehrano med bližnjo proslavo 20-letnice Kočevskega zbora.

VZROKI PODRAŽITVE MESA IN MLEKA

Pri KGP v Kočevju smo se pozanimali, zakaj se je podražilo

»SOCIALISTIČNA KONKURENCA«. V trgovini Sadje zelenjava v Kočevju prodajajo breskve po 150 din kg, na tržnici pa so jih privatni »socialistični konkurentje« prodajali (sicer res nekoliko boljše kvalitete) kar po 200 din, dokler ni intervenirala tržna inšpekcija. Zdaj jih prodajajo po 160 din kg. Potrošniki bi želeli, da če že kdo pripelje sadje ali zelenjavo na kočevski trg, naj bi te pridelke prodajal po nižji ceni kot domače trgovine.

meso in mleko. Dali so nam naslednji odgovor:

»Značaj naše proizvodnje glede na obseg in strukturo živinskega fonda zahteva pretežno orientacijo na uvoz krmil iz poljedelskih območij Vojvodine. Iz lastne proizvodnje koristimo predvsem voluminažno krmo (zelena krma, seno, silaža). Cene poljedelskih proizvodov (reprodukcijski material za živinorejo in s tem tudi mlečno proizvodnjo) so za leto 1963 približno 20% višje kot lani, saj so cene posameznim krmilom narasle tudi za 40%.

Povečali so se tudi ostali izdatki kot amortizacija, osebni dohodki. To vse vpliva na višje cene proizvodov mleka in živine. Tudi živina, ki jo kupuje mesarija od zasebnikov, ima mnogo višje odkupne cene, ker se je stalež živine v privatnem sektorju znatno zmanjšal, kar je kriva predvsem lanskoletna suša.

Obhod trase nove ceste

25. julija so člani skupnosti cestnih podjetij SRS Ljubljana, člani sekretariata za promet SRS Ljubljana, projektivnega biroja Ljubljane, zastopniki TNZ okraja Ljubljana, zastopniki komunale Ribnica, referent gradnje ObLO Ribnica ter zastopniki vseh prizadetih vasi, ob katerih poteka trasa, obšli gradbišče nove ceste na območju občine. Obhod je sklical investitor-skupnost cestnih podjetij SRS Ljubljana. Namen obhoda je bil, da se med investitorjem in prizadetimi lastniki uredijo po njihovih zastopnikih dostopi na glavno cestišče z namenom, da se zagotovi prometna varnost.

Na področju Ortneka je precej gozdnih poti, ki so bile vezane na staro cesto. Te pa se iz varnostnih ukrepov ne dajo vse priključiti na glavno cesto, zato so se pri obhodu ugotovljale možnosti, da se več takih cest združi v skupno, zbiralno, ki naj bi se po-

tem priključila glavnemu cestišču. Vse probleme je komisija ugodno rešila. Člani komisije so obhodili celotno traso od Dvorske vasi do Jasnice. Za vsak odsek so napravili zapisnik o predlogih, ki jih je komisija predlagala in se bodo realizirali. Najbolj kritična in najdražja bo pot za Slemenca, ki zajema 24 vasi in v močnem nagibu preide na cesto. Predlog nagibu preide na cesto. Predlog spelje na staro cestišče, to pa bo vezana na novo. Ta novi priključek, ki bi zagotavljal varnost, bo stal pet do šest milijonov dinarjev.

Dela na gradbišču nove ceste doru napredujejo, asfaltirajo že v Zlebiču, če zštirinaš dni pa bodo tudi v Dolenji vasi. Opaži na nadvozu v Zlebiču so gotovi, dokler morejo ga pa dokončati, dokler ne bo končan most v Dvorski vasi, ki mora biti gotov v štirinajstih dneh.

(Nadaljevanje na 9. strani)

oktober 1943 KOČEVSKI ZBOR oktober 1963

Razvoj ljudske oblasti v NOB

Na seji rajonskega odbora OF Kočevje 13. septembra so poročali o svojem delu pooblaščenec v podjetjih in ustanovah. Pooblaščenec za Tekstilno tovarno je poročal, da je v tovarnah več polizdelkov, zato je potrebno preskrbeti delavce, da bodo te polizdelke izgotovili. Vse blago je odkupljeno za OF, ki ga bo delila po potrebah. Tovarna Horak je v zelo slabem stanju, surovin je zelo malo. Denarno vprašanje tovarn je urejeno, ker mezde redno izplačujejo.

Na seji so sklenili, naj se spravi v obratovanje tudi Horakova tovarna, da bo začela proizvajati blago.

Pooblaščenec občine je poročal, da se delo izvaja po danih navodilih. Osebe v koliko ni zaposleno pri izdaji živilskih nakaznic, je bilo mobilizirano. Izvaja se popis prebivalstva in pripravljajo volilne imenike. Iz razpoložljive gotovine nakazujejo podpore siromasnim ljudem in internirancem, ki se vračajo na domove po odobrenju pristojnih organov.

Pooblaščenec narodne imovine je poročal o popisu zaplenjenega blaga in prehrani prebivalstva. Za normalen potek gospodarskega življenja bi potrebovali 1.000.000 lir, na razpolago je pa samo 100.000 lir, zaradi česar bo potrebno dobiti razliko, ker bonov ne bodo sprejemali za plačilno sredstvo.

Delo pri organizaciji prometa po železnici napreduje in je izgled, da bo promet kmalu vzpostavljen. Obstojata pa problem plač za delavce in uslužbenca. Vojne oblasti naj zaprosijo, da bi se vsa vprašanja železnice reševala skupno.

Podano je bilo tudi zaključno poročilo o stanju italijanskih družb Emona, SAICI, Foresta in Godini, ki so obstojale v času italijanske okupacije v Kočevju, njihovo imovino pa so prevzeli v upravo tedaj organi, ki jih je določila OF.

Na seji ROOF Kočevje 16. septembra so razdelili pristojnosti reševanja med ROOF in TOOF Kočevje. Sklenili so, naj gospodarska komisija skupno s prehrano opravlja svoje delo za oba odbora. Vse ostale naloge pa so razdelili, da je vsak odbor reševal po svojih pristojnostih tekoče zadeve. Mobilizacija, prehrana, skrb za enote NOV, ranjenci, ki so bili v Kočevju, organiziranje vprašanja, vse to so bile naloge, ki sta jih opravljal odbor. Povsod je bilo polno dela in problemov, ki so se morali reševati. To pestro življenje v Kočevju je trajalo ves mesec septembra brez vsake nerednosti ali vznemirjenja od strani sovražnikov. Brigade so v tem času vodile boje v okolici Cerknice in Ljubljane, kjer so napadale Nemce, Kočevje je bilo v tistem času partizansko zaledje in središče vseh centralnih ustanov. Mesto se je pripravljalo, z njim pa tudi okoliške vasi, da sprejme odposlanca Zbora slovenskega naroda kot prve zastopnike svobodno izvoljenega parlamenta.

RAZGLAS O RAZPISU VOLITEV V ZBOR ODPOSILANCEV SLOVENSKEGA NARODA

Izvršni odbor Osvobodilne fronte slovenskega naroda je takoj po kapitulaciji Italije, 11. septembra 1943. leta, objavil navedeni razglas, ki je imel naslednjo vsebino:

1. Izvršni odbor Osvobodilne fronte slovenskega naroda razpisuje volitve v Zbor odposilancev slovenskega naroda.

2. Aktivno in pasivno volilno pravico imajo vsi moški in ženske, ki so izpolnili 17. leto starosti in ki so umsko zdravi.

3. Volilna področja predstavljajo vsa področja terenskih od-

borov Osvobodilne fronte (vasi, trgi, mesta, tovarne, uradi, podjetja in ustanove) ter bataljoni Narodno osvobodilne vojske in partizanskih odredov Slovenije.

4. Področje terenskega odbora izvoli po enega odposlanca, če znaša število njegovih prebivalcev (vasi, trgov, mest) 500, ali če je manjše od 50 in za vsakih nadaljnjih 500 prebivalcev po enega odposlanca več. Bataljoni Narodno osvobodilne vojske in partizanskih odredov volijo vsak po dva odposlanca.

5. Kot vodilni organi, ki jim je poverjena izvedba volitev, nastopajo odbori Osvobodilne fronte, in sicer izvršni odbor, poverjeništvu IOOF, okrožni odbori, rajonski odbori in funkcionarji terenskih odborov.

6. Volitve se vrše na javnih zborovanjih od vključno 20. do vključno 25. septembra 1943.

S tem razglasom IOOF se je začelo po vseh osvobojenih in neosvobojenih krajih široko politično delo za izvedbo volitev za Zbor odposilancev slovenskega naroda. S temi prvimi svobodnimi volitvami v zgodovini Slovencev, se je začela porajati naša slovenska državnost, v katero je naš narod stopal prvič po tisočletnem zatiranju.

Vesetje in navdušenja ljudstva za te prve svobodne volitve je bilo nepopisno po vsej Sloveniji. Po osvobojenem ozemlju Dolenjske, Notranjske in Primorske so se volitve izvajale z navdušenimi manifestacijami, s kulturnimi prireditvami, na katerih so nastopali poklicni umetniki in preprosti ljudje s svojimi vsebinsko globoko dojetimi deli. Nastopala je mladina in pionirji, ker so vsi globoko čutili po dvoletnem trpljenju, ko je tekla kri in so goreli domovi, moč in silo svobode.

Kočevje se pripravljajo na proslavo 20-letnice Kočevskega zbora. Na sliki preurejeno gostišče Rog v Kočevju.

Sedemletni plan ribniške občine

V skladu s priporočili je bil ustanovljen pri občinski skupščini Ribnica poseben odbor, ki bo vodil delo pri izdelavi sedemletnega plana. Za uspešnejšo izvršitev nalog bodo pri samem odboru osnovane še posebne delovne skupine za posamezne panoge in stroke gospodarskih in negospodarskih dejavnosti.

Sedemletni plan bo izdelan za obdobje 1964 do 1970. Brez takih planov ni mogoče voditi perspektivno in organizirano gospodarstvo, kakor tudi ne celotnega družbenega sistema. V tem planu bodo zadane naloge kam in kako bodo usmerili gospodarsko in kulturno življenje Ribnice v prihodnjih letih. Da bo plan realen, mora sloneti na strokovnih analizah sedanjega stanja in možnostih ter potrebah za naprej, zato je bil ustanovljen pri občinski skupščini poseben odbor, sestavljen iz najvidnejših političnih delavcev. Ta odbor je dal priporočila vsem delovnim organizacijam in društvom, da izdelajo koncept razvoja svoje dejavnosti v prihodnjih sedmih letih. Pri izdelavi teh konceptov naj bi delovne organizacije zajele predvsem analizo dosedanjega razvoja, tržišče in ozkih grl v proizvodnji, ugotovile tehn. sposobnost kapacitet in nivoja tehnologije, nadalje pa proučile potrebe in možnosti modernizacije proizvodnje, specializacije, surovinske osnove in ostalih vprašanj vezanih na oskrbo z reprodukcijskim materialom. Analizirati bi morala tudi investicijska vlaganja ter pri tem ugotoviti obseg, strukturo in učinkovitost investiranja, dinamiko vlaganj in virov sredstev. Razen tega bodo morale organizacije proučiti kadrovske strukture in določiti njih spremembe, katere bodo zahtevale planske naloge. Ti osnovni koncepti morajo biti končani do 15. avgusta 1963.

V drugi fazi izdelave, ta mora biti končana koncem letošnjega leta, pa se bo delo odvijalo v glavnem na proučevanju zbranih

podatkov za prihodnji razvoj delovnih organizacij ter komune. Ta faza bo soupadla z izdelavo družbenega plana za leto 1964 in bo treba paziti, da bo ta plan že vsklajen s sedemletnim.

Koncepte za sedemletni plan bodo najprej izdelale posamezne organizacije in na podlagi teh bo potem odbor za izdelavo sedemletnega plana pri občinski skupščini izdelal okvirni program razvoja celotne komune, s tem da bo vsklajeval koncepte posameznih organizacij in jih usmerjal. Poseben problem predstavlja v ribniški občini še neurejen problem gozdarstva in kmetijstva. Gozd je največje bogastvo in osnovna surovina za osnovno panogo ribniške komune. Če ne bo pravilno urejeno kmetijstvo in gozdarstvo, bo težko dati komuni pravo orientacijo za njen razvoj. V tem smislu se bo verjetno gozdni obrat odvojil od ribniške zadruga in se priključil KGP.

ASFALTNA CESTA PROTI POKOPALIŠČU

Še to leto se predvideva, da bodo v Ribnici morali položiti (glede na novo telefonsko centralo) nove kable za elektriko. Ta dela bo izvršilo podjetje Elektro. V zvezi s tem pa bodo asfaltirali tudi še neasfaltirane pločnike. del sredstev za to bo prispevala občinska skupščina Ribnica, vendar bodo k asfaltiranju pristopila tudi nekatera podjetja. Podjetje Inles in Kovinsko podjetje bosta asfaltirala tudi dovozne ceste k svojim obratom. Asfaltirali bodo tudi cesto proti pokopališču, zaradi možnosti cenene asfaltiranja, ki jo nudi cestna baza, ki asfaltira novo cesto. Pokopališčna uprava bo verjetno asfaltirala parkirni prostor pred pokopališčem v Hrovači.

Tudi nas večkrat prizadene

Tovariš urednik!

S tem člankom ne nameravamo odgovarjati na članek »Prizadelo me je«, ki je bil objavljen v vašem listu 12. 7. 1963, pod katerim je bil podpisan tov. Ivan Rober, to pa zato, ker na take in podobne članke načelno ne bomo odgovarjali, ker je za razčiščevanje sporov med pacienti in zdravstvenimi uslužbenci v prvi vrsti pristojen svet zdravstvenega doma kot družbeni organ upravljanja. Če pa že kdo ubere pot javne kritike s pomočjo časopisja, je običaj, da se skupno s člankom objavi tudi odgovor, da javnost istočasno izve za obe strani. Prav zato, da bi enkrat slišali tudi drugo stran, smo se se odločili za članek, ki naj bi seznanil zavarovance s težavami, s katerimi se dnevno srečujejo zdravstveni delavci. Naš novi družbeni sistem, naša nova zakonodaja, je na široko odprla vrata zdravstvenih ustanov. Pri nas je povečini zavarovano vse prebivalstvo. Zdravstvene ustanove so postale premajhne, primanjkuje nam zdravstvenih delavcev, zlasti zdravnikov v splošnih in zobnih ambulantah. V zdravstvenih ustanovah imamo preveč pacientov, katerim zdravstveno osebje, kljub požrtvovalnemu delu, mnogokrat ni kos.

V naših čakalnicah so pacienti, ki mirno in potrpežljivo čakajo na vrsto, so pa ljudje, navadno vedno eni in isti, ki nikdar ne morejo pustiti naprej tistih, ki so bili pred njimi in se poslužujejo vsake prevare celo laži, samo da pridejo v ordinacijo. Koliko živcev in dragocenega časa se izgubi tudi s pacienti, ki ne morejo razumeti tega, da je zdravstvena knjižica veljaven dokument le, če je v redu potrjena in ji je priložen zadnji pokojninski odrezek.

Delo otežkočajo tudi pacienti, ki ne iščejo v ambulantah izgubljenega zdravja, ampak opravičen dan ali bolniški dopust za bolezen, ki se ne da ugotoviti niti z množico laboratorijskih, rentgenskih in kliničnih preiskav. Taki pacienti jemljejo zdravniku dragocen čas, katerega bi lahko posvetil resničnemu bolniku, jenilje pa mu tudi veselje do dela, ker je težko odpraviti pacienta, če je prišel v ambulanto z namenom, da mora dobiti nekaj dni bolniškega dopusta, ker ima doma košnjo ali kako drugo opravilo. Če se mu ne ugodí, so zaradi tega izrečene mnogokrat pikre besede. Večkrat se zgodi, da sreča takega pacienta potem pri kmečkem delu. Obrne se proč in verjetno zakolne: »Da te je moral vrag prinesiti ravno sedaj.« Pri tem pa se nam vsiljuje misel, kdaj bodo začele gospodarske organizacije kontrolirati bolniški stalež?

Na dnevnem redu so zahteve po specialističnih pregledih. Tudi to se mnogokrat zgodi, da pride pacient prvič v ambulanto za določeno bolezen, pa ne prosi za pregled, ampak zahteva napotnico za specialista, pa ne samo enega, temveč še za tega in onega. Po povratku iz Ljubljane ga srečaš obloženega z različnimi zavitki kot povratnika iz Amerike.

Zdravila so poglavje zase. Niso redki pacienti, ki prinesejo s seboj že listek, na katerem so zapisana zdravila, katera naj jim predpiše zdravnik. Mnogi zavarovanci pošiljajo v ambulanto celo svoje otroke s takimi lističi.

Niti malo ne pomislijo, da bi bilo prav, da pride bolnik sam, da ga zdravnik pregleda in šele potem napiše potrebno zdravilo. Saj se spreminja bolezen, čeprav kronična; spreminjajo se tudi lekarniške zaloge, posebno v tem času, ko je uvoz zdravil zelo omejen in smo vezani predvsem na lastno proizvodnjo. Prekomerno predpisovanje zdravil ima za posledico, da se pomikajo razni praški, tablete in stekleničke po policah. Do njih pridejo otroci, z njimi se igrajo trgovino ali ambulantno in nesreča je tu. Imeli smo že nekaj težjih zastrupitev z zdravili, kjer smo otrokom komaj rešili življenje. Tudi v zobnih ambulantah ni stanje nič boljše. Pacienti zahtevajo ortopedske pripomočke, ki jim ne pripadajo. Ni jim še potekel rok trajanja in kljub temu vztrajajo pri svoji zahtevi po novih. Za vse to neopra-

udariti vlogo zdravnika in zdravstvenega osebja pri čuvanju skladov zdravstvenega varstva. Če vzamemo zdravnika kot osrednjo osebo, potem ugotavljamo, da se ta oseba nahaja nahaja mnogokrat v zelo kočljivem položaju. Na eni strani je pacient s svojimi zahtevami, kodeks zdravniške etike, na drugi strani pa sklad zdravstvenega varstva s težnjo najracionalnejšega koriščenja s sredstvi, vendar v nobenem primeru niti najmanjšo škodo zavarovanca. Če ustrežeš čestokrat neupravičenim zahtevam zavarovancev, je prizadet sklad. Če pa ne ustrežiš zavarovancu, je prizadet pacient v svojih zahtevah. Vedno pa je deležen kritike le zdravnik. Danes zdravnik ni vezan samo na kodeks zdravniške etike, kazensko zakonodajo, na pacienta, na sklad zdravstvenega varstva, temveč tudi na moralni

ugotavlja bolezen, predpisovati zdravila, nemalokrat tolažiti, pravilno usmerjati tok zdravljenja, pošiljati bolne na zdravljenje, preprečevati bolezní itd.

Ene stvari se moramo zavedati vsi: s tem ko pritiskamo na sklade zavarovanja (delavskega, kmetijskega, obrtniškega), pritiskamo istočasno na svoje lastne žepce. Čim več bomo neupravičeno izkoriščali, toliko več bomo iz naših lastnih čistih dohodkov morali nadoknaditi nazaj v obliki dodatnega in izrednega prispevka, kmetijski zavarovanci pa v obliki davčne obveznosti. Letos predvidevamo, da bo naša komunalna skupnost zaključila poslovno leto z dokajšnjim primanjkljajem. Vsi smo poklicani, da težimo, da se ta primanjkljaj čimbolj zniža, da omejimo brezobzirno izkoriščanje zdravstvenih skladov, da onemogočimo tistim, ki hočejo z različnimi svojimi neupravičenimi zahtevami poseči v žep poštenega delovnega človeka. Bolnemu človeku pa nudimo vse, kar premore naša sodobna medicina, da dobi svoje zdravje. Pridnemu in požrtvovalnemu zdravstvenemu delavcu pa dajmo mesto, kakršno mu pripada v naši družbi. To lahko napravimo z majhnim trudom. Nič več se ne bomo spraševali, do kdaj bodo nekateri tako neusmileno izkoriščali naše sklade, sotovariša na delovnem mestu in imeli nepošten odnos do zdravstvenega delavca, marveč moramo vsi pošteni državljani takim ljudem stopiti na prste, ker enkrat je treba tudi to storiti, pa čeprav bo boleče.

Konstruktivna kritika nam bo vedno dobrodošla in nam bo vodnik pri našem nadaljnjem delu in razvoju naše službe. Nekonstruktivno objavljena kritika in polemika pa ustvarja samo neugodno vzdušje v odnosih in pobija delovno vnemo.

Svet, Upravni odbor in uprava zdravstvenega doma v Ribnici

Urednikova pošta

vičeno kritizirajo zobozdravstvene delavce.

Večkrat se zgodi, da prihajajo v zobno ambulanto ljudje z neumitimi zobovjem, ki zaudarja po razkrojeni hrani. Tudi v ambulantah se zgodi, da pride v ordinacijo pacient umazan in neumit. Nekateri pacienti pridejo celo v njeni že v dopoldanskem času. Če jih zdravstveni delavci na to opozorijo, nekateri neobjektivno reagirajo.

Nekaj posebnega so hišni obiski. To se praviloma opravljajo samo za nujne primer izven rednih ordinacijskih ur. Kadar je v nevarnosti življenje, je jasno, da bo zdravnik zapustil ordinacijo in pohitel na kraj nesreče ali k bolniku na dom. Kar se tiče hišnih obiskov, so se naši zavarovanci zelo razvadili. Zdravnika kličejo na dom ob vsakem času, tudi sredi noči, za bolnike, ki bi mirno in brez škode za zdravje počakali redne ordinacije naslednjega dne. Na dom se kliče, če ni prišel v redni ordinaciji na vrsto, če nima možnosti prevoza z avtomobilom, ponoči kličejo za glavobol in zobobol, za klistir, za to ker se je nekdo zboldel blizu žile pa bi lahko izkraval, ker nekoga boli trebuh, ima temperaturo, je nesrečen v zakonu ali ljubezni itd. Pri vsem tem je žalostno, da nihče ne pomisli, da je zdravnik tudi človek iz kosti in mesa. Da tudi njegovo telo zahteva in potrebuje hrano in spanje. Zgodi se, da tudi zdravstvenemu delavcu odpove organizem pokorščino in oboli. Tudi zdravstveni delavci obolevajo na influencah, anginah in drugih prehladnih obolenjih, raznih reumatičnih in srčnih boleznih. Na žalost morajo vse te bolezni (nešteto krat z visokimi temperaturami) prebolevati stoje v službi pri vsakdanjem delu. Nj časa in ne možnosti za bolniški dopust, ker ni nadomestila, delo v ambulantni pa ne sme stati. Vse te težave bi zdravstveni delavci lažje prenašali, če bi bili pacienti disciplinirani in imeli do njih pravičen odnos.

Ravno zaradi novitet, ki smo jih že omenili, je potrebno po-

odnos do gospodarske organizacije, do delavca proizvajalca. S tem mu je naložena zelo velika družbena odgovornost. Kakor veže vse to zdravstvenega delavca - zdravnika, tako se moramo vsi zavedati, da so tudi pacienti vezani na družbene odnose med ljudmi, na kodeks svoje vesti in poštenja in v toliki meri bi morali bolj razumeti zdravnika na delovnem mestu, ki mora utrujen, neprebran zjutraj začeti nov delovni dan. Čeprav se niti stari ni dobro zaključil, mora prenašati vse nadloge (resnične in namišljene), vsakega posameznega pacienta,

PLES z medvedko

Po kočevskih gozdovih strahijo medvedje. Včasih, se spominjajo ljudje, ni bilo teh zverí, sedaj pa si upajo celo do bližnjih naselij. Zakon o zaščiti brundačev ne dovoljuje večjega odstrela, čeprav se precej množijo in postajajo nevarni. Franc Košorog, gozdarski tehnik in lovec iz Mahovnika pri Kočevju, pripoveduje o nenavadnem srečanju z medvedko v gozdu pri Rdeči zemlji, ki bi se lahko končalo tragično. Takole pripoveduje:

26. julija popoldne sem šel na krajši obhod omenjenega gozda. Nenadoma pa je kakor iz tal zrastle pred mano v razdalji nekaj metrov medvedka z mladičem in me napadla. Ker nisem hotel v prvem hipu streljati, mi je že naslednji trenutek iztrgala puško, potem pa sva plesala okoli bližnjega drevesa. V strahu da bom omagal, sem slekel suknjič in ga ji vrgel pod noge. Ko je v besu trgala prevarani plen, sem po-

skušal na drevo, a me je opazila in s približno meterske višine potegnila na zemljo. Stala je nad mano z žarečimi očmi in penastim gobcem. Prevzel me je smrtni strah. Tepel sem okoli sebe in breal... medvedka pa me je grizla in divje hropla. Po več napadih se je nenadoma umaknila, napela ušesa proti gozdu in odšla za mladičem. V strahu, da bi se vrnila, sem splezal na drevo, ker pa sem zelo krvavel in se je bližal večer, sem zlezal z drevesa, z muko prišel do motornega kolesa in se odpehljal v kočevsko ambulanto. To zgodbo je pripovedoval tovariš Košorog na bolniški postelji novomeške bolnišnice, kjer se zdravi po nenavadnem pretepu. Hujših posledic ni — pravijo zdravniki, so pa precej močni ugrizi, ki bi lahko postali nevarni. France hudo domišljivo mežika skozi okno in kratkočasni bolnike s svojimi zgodbami.

Slavko Lesar

»NA POTI« JE OTROK

Doba nosečnosti ali doba otrokovega razvoja pred rojstvom je bila že v starih časih obdana z mnogimi koristnimi nasveti, seveda pa tudi ni manjkalo praznega verovanja in vraž. Čeprav se z njimi — posebno na deželi — ponekod še srečujemo, se jih bomo skušali otresti. Ne smemo pa pozabiti, da je v tem stanju potrebna ženi večja nega in manj-

ši telesni in duševni napor. Začetek zdrave družine je pri zdravi materi in zdravem otroku, zato sta danes tudi oba zaščiteni. Kaznivo je, če je noseča žena v tovarni zaposlena pri težkih delih. Kmečka žena pa je glede tega na slabšem. Če družinski člani do nje niso obzirni, se mora ta prav tako mučiti z delom na polju in v hlevu kot sicer. Res je, da je

posebno poleti težko, ko delo kliče, saj se kmečka opravila res ne morejo brez večje škode odložiti. Vendar naj skušajo drugi prevzeti nase težje delo, materi pa pripravijo le lažjega. Predvsem pa moramo skrbeti, da jo varujemo pred razburjanjem in žalostjo.

Kaj vse utegne škoditi razvijajočemu otrokovemu organizmu: hoja nosečnice naj bo mirna, tekanje in trde stopinje ne vplivajo dobro na otroka, prav tako je škodljivo pomanjkljivo spanje. Hrana naj bo zdrava in naj vsebuje dosti organskih in rudniških snovi. Kruh, maslo, med, vsa zelenjava, sadje, bela kava, mleko in mlečne jedi, jajca, skuta,

sir — vse to je priporočljivo. Mеса ne jejte veliko, še manj pa svinjske masti. Črn kruh je bolj zdrav kot bel in star bolj kot svež. Jediti naj bodo malo slane, brez ostrih začimb. Pijte dosti mleka, slatine, sadne sokove in limonado. Ne pijte pa prave kave in čaja. Kofein in tein sta premočna strupa za nežno, razvijajoče se telo. Prav tako so vse alkoholne pijače strup v tem času.

Umivanje je še posebno važno v tem času. Voda naj bo zmerno topla. Obleka naj vas ne veže, nogavic si ne zavezujte nad kolenom ali pod kolenom s trdo oprljeto elektiko. Nosite udobne čevlje, brez visokih peta seveda. Privoščite si dosti svežega zraka in sonca.

Ribe v prehrani

Težnja, da bi izkoristili bogastvo rek in morij, je velika. Ribe so polnovredna živila in so prepotrebna človeškemu organizmu.

Recepti

VLAGANJE SADJA

Za 1 liter kompota potrebujemo 0,75 kg breskev, 1/2 l vode, 0,20 kg sladkorja. Breskve potopimo v krop (1 minuta) in jih nato lepo olupimo. Razpolovimo jih, odstarnimo iz njih koščice in jih na tesno zložimo v kozarec. Sladkor raztopimo v vodi in s sladkano vodo zalijemo sadje. Raztopina naj sega za prst pod robom. Kozarec zapremo in kuhamo v sopari 20 minut pri 90° C. Prav tako lahko vlagamo tudi marelice, slive, ringloje in razno drugo sadje. Vendar tega sadja ne lupimo, pač pa mu zato damo nekaj več sladkorja.

Drugi način — imenovan vroče polnjenje — je tudi močno priljubljen pri gospodinjah.

Očiščeno in na kose razrezano sadje skuhamo v sladkorni raztopini, kuhamo ga toliko časa, da se zmehča. Nato sadje skrbno pobereemo iz tekočine in ga vložimo v čist in pogret kozarec. Na koncu prilijemo še ostalo vrelo tekočino, da sega do roba. Kozarec takoj zapremo, in sicer patentne s pokrovički in vzmetmi ali navadne s papirjem oziroma drugim materialom.

Da so ribe resnično zdrava prehrana, nam dokazujejo Norvežani in Japonci, ki so jim ribe osnovno živilo. Znani so kot odporni ter dobri športniki in niso zamaščeni, pač pa čvrsti.

Ribe vsebujejo več beljakovin kot meso, približno toliko kot skuta, jajci in telečje meso. Razen tega vsebujejo vitamine in rudniške snovi. Mimo omenjenih pozitivnih lastnosti imajo še eno prednost: poceni so. Če primerjamo ribe z drugimi beljakovinskimi živilni živalskega izvora, vidimo, da so najbolj poceni. Njim sledijo jajca, nato pa meso. Pa še eno prednost imajo ribe: hitro so pripravljene. Ribje jedi so lahko prebavljive. Po njih ne občutimo utrujenosti in niti zasplosti.

Ribe lahko pripravimo s slanim. Taka jed je izdatnejša in zlasti fizičnemu delavcu potrebna.

Pri nakupu rib pa moramo biti posebno pozorni. Sveža morska riba ima čvrsto meso, bistro izbuljene oči in vonj po morski vodi. Rib ne hranimo v polivinilastih vrečkah, pač pa jih damo v stekleno ali porcelanasto posodo in postavimo na hladno.

Marsikdo ne prenese močnega vonja morskih rib. Oblažimo ga tako, da že pred pečenjem ali kuhanjem ribe nakapamo z limoninim sokom ali vinom. Prav tako vonj omilimo, če ribe pred pripravo obložimo z zeleno ali s peteršiljem.

JANKO, ROZIKA IN DRUGI OTROCI MED IGRANJEM V RUDNIŠKEM VRTCU — Vrtec sprejme na dan do 50 otrok (med počitnicami nekoliko manj), v glavem predšolskih pa tudi nekaj šolarjev. Žal stavba, v kateri je vrtec, poka. Posebno velike razpoke so v kleti. Vrtec nima denarja za popravilo, upajo pa, da se bodo sredstva le nekako našla, saj jim je društvo prijateljev mladine obljubilo, da bo stavbo popravilo, če bo dobilo potrebni denar.

Se bolj potrebna popravila je stavba vrtca v Salki vasi. Ta vrtec so zaprli že lani, ker je streha doslužila in je teklo v stavbo. Rudnik se je zavzel, da bo vrtec popravil. Anketa je namreč pokazala, da domačini žele, da bi bil vrtec čimprej spet odprt.

Ivan Car:

Odnosi med ljudmi

Sploh se vidi v kupeju ravno tako kot bi bil v salonu. Ob kakšni nerodnosti ali čemerkoli prosijo za oprostitev z besedo »Oprostite«.

Splošno velja v železniškem vozu kakor na vsakem javnem prostoru, naj se z neznanci ne začne pogovor. Najbolj olikanega se boš izkazal, če boš vljudno pozdravil, sedel in odprl knjigo ali časopis, pa nikogar več nadelogoval.

So seveda izjeme od tega pravila, zlasti če se s kom dlje časa pelješ, v tem oziru pa je treba imeti dober nos. Če opaziš, da se sopotnik nerad meni, ga pusti pri miru in ne sili vanj.

Tako previdnost, kakor takt zahteva da vpriči tujcev ne govoriš o svojih intimnih zadevah, pa tudi njih o takih zadevah ne sprašuj. Če vzameš na pot s seboj kaj jedi, jej dostojno. Odpadkov ne meči na tla v vagonu ali kjer se že voziš.

Če imaš na potovanju s seboj otroke glej, da ne bodo drugim v nadlego, da jih ne bodo z rokami pomazali, če kaj jedo, da ne bodo kričali, lezli k oknu, tako da so

tam sedečim na poti in podobno. Nasprotno pa tudi potnik ne sme biti preveč siten, če mora potovati skupaj s tujimi otroci, pomagaj tudi potujoči materi, če ima z otroki opravka, ko izstopa ali vstopa.

Ko v prevozno sredstvo vstopiš z žensko, gre naprej moški, to še posebno, če je gneča. Pri izstopanju se gre po vrsti, kakor je kdo bliže vratom, da se potniki ne zadržujejo. Sprevedniku se pokori in se ne prepiraj z njim, če pa vidiš, da je pravica na tvoji strani, mu skušaj stvar mirno in kratko obrazložiti. S tem lahko računaj, da boš uspel, če pa ti ne bo dal prav se pritoži kontrolorju, če tega ni, je seveda treba počakati konec potovanja in pravico uveljaviti na drugem mestu.

PLES

Čeprav se ne more trditi, da ples spada neobhodno k omiki, če človek zna plesati. Če kdo ni več plesa, ali če plesati ne mara, se mu to na noben način ne more šteti v zlo ali smatrati, da je njegova notranja omika zaradi tega pomanjkljiva. Vendar pa človek,

ki je primoran, da se veliko giblje v družbi, pride v veliko zadrego, če ne zna plesati, imajo ga za nerodnega, svetu tujega in za neoglašenega. Čeprav je ta sodba nepravilna, se mora priznati, da je za lepo vedenje, zlasti z etičnega stališča, plesna umetnost zelo koristna. Plesati je dobro znati že zato, ker je ples često vezan z raznimi družabnimi prireditvami. Če so prireditve ožjega značaja, kjer je udeleženi malo ljudi, bo marsikdo pomislil (če si seveda dovolj star) ali je vse v redu s tem človekom, ko ni pokazal toliko poguma, da bi se navadil plesati.

Kar se tiče razgovora, je ples ena najlepših prilik, ki pokaže koliko si v resnici kulturn človek. V pogovoru z žensko na plesu lahko najbolj razviješ svojo duhovitost, notranja omika pride ob tej priliki lahko najbolj do veljave — ali pa narobe. Seveda naj bodo ženske pri tem včasih prizanesljive, ker se zgodi, da moški čestokrat zaplešemo na pogon alkoholnega goriva in če ravno se še dobro obvladaš, ne izpadeš trenutno tak kot si, niti ne spraviš takrat kaj posebno pametnega iz sebe, čeravno se trudiš da bi. Zato je bolje, če nočemo biti tečni, da molčimo in se samo opravičimo na primeren način. Ker je vino za ljudi, naj bi ženske taka opravičila upoštevale.

Če pa ga imamo preveč, pa je vsekakor boljše, da ne plešemo, ker s tem napravimo za tiste minute nekoga nesrečnega.

Ženska praviloma ne sme brez tehtnega razloga odkloniti prošnje z ples. Če je prej komu drugemu obljubila, da bo z njim plesala, se seveda ne more odzvati tistemu, ki jo prosijo pozneje in mu zato reče: »Obžalujem, sem že za ta ples oddana« ali: »Hvala sem že povabljen«, če je utrujena: »Zahvalim se, toda sem zelo utrujena« in podobno. Tista, ki je dala za opravičilo utrujenost, nikakor ne bi bilo omikano, če bi šla to pot plesati z drugim.

Glej, da ženske ne boš prijel okorno, jo le preveč stiskal k sebi ob vsakem vremenu ali jo divje vlekel po plesišču. Znanstvenih in službenih stvari ne obravnavaj, ker jo boš s tem samo dolgočasil. Praznih čenč pa tudi ne opletaj, ampak govori o vsakdanjih stvareh kolikor mogoče na duhovit način, kar je večja umetnost kot obravnavanje astronomije in kemije. Plesalk tudi ne zanimajo voliko politična vprašanja. Ženska pa naj se ne drži kot mila Jera iz katere ne spraviš besede, ali pa le kakšen »da ali ne«. Plašnega mladeniča bo olikana ženska bodrila, da bo tako ugledil nagovor in navajala, da pokaže in razvija pravi duh in se izlika za življenje.

Potem sem se spomnil. Hipolit Matvejevič, nimate se kaj razburjati. Vse bo ostalo v največji tajnosti.»

»Znanka?« je resno vprašal Ostap.

»Da, stara znanka...«

»Tedad bi mogoče šla večerjat k stari znanki. Zrl bi kot lev, a je vse zaprto.«

»Prosim.«

»Pa pojdiva! Peljite naju, skrivnostni neznanec!«

In Viktor Mihajlovič je, zdaj pa zdaj pogledujoč okoli sebe, peljal družabnika preko prehodnega dvorišča v hišo vedeževalke v Perelešinski ulici.

Stirinajsto poglavje ZVEZA MEČA IN PLUGA

Ko se ženska stara, jo utegnejo doleteti mnoge neprijetnosti: lahko ji izpadejo zobje, osivi, lasje se ji zredčijo, lahko dobi nadohu, se čez mero zredi ali pa postane suha kot trska, glas pa se ji ne spremeni. Takšen ostane, kakršen je bil, ko je bila gimnazijka, nevesta ali ljubica mladega delomrzneža.

Zato je Vorobjanov zadrževal, ko je Polesov potrkal na vrata in je Jelena Stanislavovna vprašala kdo je. Njen glas je bil do pičice tak kot devetnajstostodevetega, pred odkritjem pariške svetovne razstave. Ko pa je Hipolit Matvejevič stopil v sobo in zažmeril od svetlobe, je sprevidel, da o nekdanji lepoti ni več sledu.

»Kako ste se spremenili!« je spregovoril nejevoljno.

ILF IN PETROV

Dvanajst stolov

30

Starka se mu je vrgla okoli vratu. »Hvala,« je dejala. »Vem, da je bila pot do mene tvegana. Velikodušni vi- tez ste kot nekoč. Ne vprašujem vas, čemu ste prišli iz Pariza. Vidite, nisem radovedna.«

»Saj nisem prišel iz Pariza,« se je zmedel Vorobjanov.

»S kolegom sva prišla iz Berlina,« je popravil Ostap in stisnil Hipolita Matvejeviča za roko. »Ne priporočam, da bi na glas govorili o tem.«

»Ah, tako vesela sem, da vas vidim!« je vzkliknila vedeževalka. »Stopite sem, v to sobo... Vi pa Viktor Mihajlovič, oprostite, ali ne bi prišli čez pol ure?«

»O!« se je oglašil Ostap. »Prvo snidenje!« Muke polni trenutki! Dovolite tudi meni, da se oddaljim. Ali grem lahko z vami nadvse ljubeznivi Viktor Mihajlovič?«

Ključavničar je zadržel od veselja. Krenila sta v stanovanje Polesova in tamkaj je Ostap, sedeč na kosu vrat hiše št. 5 s Perelešinske ulice, začel razvijati pred osuplim samotarskim roko- delcem svoje fantastične ideje, zadeva- joče rešitve domovine.

Čez eno uro sta se vrnila in našla starca do kraja izčrpanega.

»Ali še pomnite, Jelena Stanislavovna?« je govoril Hipolit Matvejevič.

»Ali še pomnite, Hipolit Matvejevič?« je govorila Jelena Stanislavovna.

»Zdi se mi, da je napačen trenutek za večerjo,« je pomislil Ostap. Segel je v besedo Hipolitu Matvejeviču, ki je obujal spomine na volitve v mestno upra- vo, in dejal:

»V Berlinu imajo čudno navado: jedo pozno, da ne veš, ali je zgodnja večer- ja ali pozni obed.«

Jelena Stanislavovna je planila, od- trgala plašni pogled od Vorobjaninova in odhitela v kuhinjo.

»Zdaj pa na delo, delo, delo!« je uka- zal Ostap in potišal glas do stopnje po- polne ilegalnosti.

Prijel je Polesova za roko.

»Ali nas starka ne bo izdala? Je za- nesljiva ženska?«

Polesov je sklenil roke kot pri mo- litvi.

»Vaš politični credo?«

»Vedno isti!« je z zanosom odgovoril Polesov.

»Upam, da ste kirilovec.«

»Zadeli ste.«

Polesov je stal kot sveča.

»Rusija vas ne bo pozabila,« je revs- knil Ostap.

Hipolit Matvejevič je s sladkim pirož- kom v roki osuplo poslušal Ostapa, a zadržati ga ni bilo moči. Razganjalo ga je. Veliki kombinator je čutil navdih, opojni občutek pred velikim izsiljeva- njem. Hodil je po sobi kot panter.

V takšnem razburjenju ga je dobila Jelena Stanislavovna, ko je s trudom privlekla iz kuhinje samovar. Ostap je galantno priskočil, ga ji spotoma vzel iz rok in ga postavil na mizo. Samovar je zapiskal. Ostap je sklenil lotiti se dela.

»Madame,« je rekel, »srečni smo, da vidimo na vašem obrazu...«

Ni vedel, kaj je takšnega na obrazu Jelene Stanislavovne, da bi bil lahko srečen. Moral je začeti znova. Od vseh napihjenih slovesnih nagovorov iz do- be carizma mu je buril po glavi samo neki »je milostljivo izvolil ukazati.« Toda ta ni bil primeren. Zato je resno začel:

»Strogo zaupno. Državna tajnosti!«

Ostap je z roko pokazal Vorobjani- nova:

»Kdo je po vašem ta krepki stavec? Ne čekajte, ne morete vedeti! Velik

mislec je, oče ruske demokracije in oseba, ki je blizu imperatorju.«

Hipolit Matvejevič je vzravnal svojo nadvse čedno postavo in zgubljeno po- gledal okoli sebe. Ničesar ni razumel. Ker pa je vedel, da Ostap Bender ni- koli ne suče jezika tjavdan, je molčal. V Polesovu je to, kar se je godilo, iz- zvalo drget. Stal je s privzdignjenim podbradkom kot človek, ki se priprav- lja za paradni korak. Jelena Stanisla- vovna je sedla na stol in strahoma zrla v Ostapa.

»Je naših mnogo v mestu?« je brez ovinkov povedal Ostap. »Kakšnega miš- ljenja so?«

»Spričo pomanjkanja...« je sprego- voril Viktor Mihajlovič in začel zme- deno razkladati svoje težave. Omenjal je tudi hišnika št. 5, domišljavega fal- ota, dalje tricolske zagozde, tramvaj in drugo.

»Dobro!« je zagrmel Ostap, Jelena Stanislavovna! Z vašo pomočjo se bo- mo povezali z najboljšimi ljudmi me- sta, ki jih je zla usoda pognala v skr- vališča. Koga bi lahko povabili k vam?«

»Brez žene!« jo je popravil Ostap, »brez žene. Vi boste edina prijetna iz- jema. Še koga?«

Pri presoji, ki se je je udeležil tudi Viktor Mihajlovič, se je izkazalo, da bi kazalo povabiti Maksima Petroviča Ča- rušnikova, bivšega odbornika dume, zdaj pa — čudo vseh čud — sovjetskega urednika, dalje lastnika Brzozovoja Djadjeva, pa še lastnika prestarne »Mo- skovske preste« Kisljarskega in dva povsem zanesljiva fanta.

»V tem primeru prosim, da jih ne- mudoma povabite na majhno posveto- vanje. Strogo zaupno!«

Ponudil se je Polesov:

»Jaz skočim k Maksimu Petroviču ter po Nikeša in Vladja, vi pa, Jelena Stanislavovna, se potrudite še v Brzo- zavoj po Kisljarskega!«

Polesov je odvihral. Vedeževalka je s pobožnim spoštovanjem pogledala Hi- polita Matvejeviča in tudi odšla.

»Kaj to pomeni?« je vprašal Hipolit Mavejevič.

»Tc pomeni, da ste zabit človek,« je bil Ostapov odgovor.

BRANKO ČOPIC:

Oslovska leta

— Gospod katehet, ali lahko zaprem okno, preprih je. —

— Bog je zares priličen, — se je zarežal Krsto Bolha in si z dlanjo zatisnil usta.

Naposled ni kazalo drugega, ko da je Baja narahlo z obema rokama segel pod trdovratnega zaspanca, ga vzel v naročje, odnesel na hodnik in ga prislonil k zidu. Komaj so se Hajdukove noge dotaknile betona, je odprl oči in začudeno dejal:

— Glej no, sem že pokonci. Čudno res, kako zadnje dni slabo spim. Samo da se kaj zgane, sem že pokonci ko zajec. —

— Ja samo, če strela udari! — reče Hamid Rus, se zamisli in vpraša Krsto Bolho: — Brate sladki, kako že nastane elektrika v oblaku? —

— Če nam spodleti in nas najde prefekt, boš še prehitro zvedel, kako pride do bliskanja in groma! — zagrozi Krsto.

V pritličju smo že bili, ko se De-De-Ha udari po čelu.

— Uh, ključe sem pozabil! —

— Pa kje jih imaš, da bi te vrag! — zasika Baja. — V spalnici? —

— Ne, bratec, v učilnici so, v mojem predalu.

— Kaj pa zdaj, za boga? — je osupnil Baja.

Učilnica je zaklenjena. —

— Jaz imam ključ od nje, — reče De-De-Ha.

— Kje je? —

— Hm, ja... saj sem ti že povedal... v učil- nici. —

— Prismoda! — vzklikne Baja, kako pa boš, teslo, prišel v učilnico po ključ, s katerim naj bi jo odklenil? —

— Res malo nerodno je že, — prizna Dule.

— Ni nerodno, ampak nemogoče. Sam tvoj prilični bog naj ti sedaj pomaga. —

— Bom pa jaz poiskusil, — se je oglašil Krsto.

— Kako, brate sladki? — vpraša Hamid Rus.

— Od zunaj bom skušal priti do zgornjega okna in zlesti noter. Okno je zmeraj odprto. —

— Brž pojdemo! — je odločno ukazal Baja. —

Pomagal ti bom. —

Medtem ko smo čepeli pred zaprtimi vrati učilnice, je Baja na dvorišču staknil neko staro desko od zidarskega odra in jo prislonil k oknu.

Krsto Bolha pa je šinil po njej kot miš, odrinil na pol odprto zgornjo polovico okna in utonil v mračni sobi. Mi, ki smo stali pred vrati, smo ga čuli, ko je priletel na tla.

— Uspelo je. —

Krsto se je vrnil po isti poti in brž je bil z Bajem in s ključi nazaj.

De-De-Ha si je zadovoljno pomencal roke.

— Zdaj pa sreča hajduška! —

Zdi se mi, da se Dule ključavnice niti dobro dotaknil ni, ko je že nekaj nalahno zaškripalo in vrata so pošastno zazijala, skozi pa so se mot- no zasvetlikala okna, okovana v smrtno tišino.

Otrpnili smo.

— Naprej! — ukaže Baja.

Potonili smo kot sence v prostrano izumrlo sobano z dvema vrstama praznih klopi.

V istem trenutku se je pred internatom na ulici oglašil dobro znani glas:

— Hej, kdo je? Kaj počneš tam? —

— Zakleni! — je viknil Baja in Dule Hajduk je šinil k vratom in dvakrat obrnil ključ.

Bili smo ujetniki v naši lastni učilnici.

— Kaj pa zdaj? — zašepeta nekdo v temi.

XVIII.

Ko je naša skupina krenila proti učilnici, se je Ranko Mandić splazil skoz hodnik proti Skan- dalovi sobici, Branko pa je zlezal skozi okno in se spustil na Ulico ob Uni. Tu se je začel spre- hajati pred širokim internatskim stopniščem in oprezal, če bi se pojavil zloglasni prefekt.

— Ze od daleč ga bom spoznal, — si je mis- lil deček.

— Suhljat je, sključen in z večnim dežnikom v rokah. Stara učiteljska navada. —

Saj vemo, prefekt stopa počasi, maha z roko in se z nekom glasno prepira, v resnici pa govori le sam s sabo. Tako gre tri- štiri korake, obstane, se pogladi po mozoljčastem obrazu, guba čelo in sprahuje:

— Kaj praviš, da nisem sposoben upravljati dom? —

Tako se, seveda samo v domišljiji, večno pre- reka s popom Bogunovičem, ker se boji, da mu ta ne bi izpeljal uprave nad internatom in bi zaradi tega bil ob masten zaslužek.

KAJ JE DOŽIVEL ANTON FINC IZ ŠALKE VASI PRI KOČEVJU MED POTRESOM V SKOPJU?

„Potres me je vrgel s postelje“

Anton Finc iz Salke vasi pri Kočevju je bil v času hudega potresa z ženo in z desetletnim sinom v Skopju. Obiskal nas je v uredništvu in pripovedoval o grozotah tistega usodnega dne. Njegova zgodba je pretresljiva in se mu bo vtisnila v spomin za vse življenje, prav tako pa bo ostala kot grenak spomin tudi njegovim ženi Milki in malemu Borisu. Takih zgodb iz Skopja je mnogo in ena je pretresljivejša od druge.

»Ze dolgo sem nameraval obiskati brata v Skopju, letos pa sem se le odločil in krenil na pot. Moral sem iti že zaradi sinka Borisa, ki sem mu obljubil, da pojdemo v Skopje, če bo odličen. Ze v sredo, takoj ko smo prispeli v glavno mesto Makedonije, sem si ogledal njegovo lepoto... toda prišlo je jutro, ki ga ne bom mogel pozabiti. Od cvetočega mesta so ostale ruševine, kri, solze.

Brat stanuje nedaleč od železniške postaje v ulici Kožuh planina, in sicer v tretjem nadstropju desetnadstropnega bloka. Večer pred potresom smo se še sprehajali po čudovitem parku ob Vardarju in pili pivo pred hotelom Makedonija. Impozantna stavba — danes same ruševine. Mesto je tisti večer živelo kot običajno. Nisem se mogel načuditi množici ljudi, ki seje zvečer sprehajala ob reki. Bili so veseli, razigrani. Drugi dan sem videl tudi to množico, bila je popolnoma drugač-

Naslednjega dne smo sklenili, da si bomo še bolj ogledali Skopje, toda bilo je prepozno... Prebudil sem se okrog pete ure zjutraj in hotel pogledati na uro, tedaj sem zaslišal nekakšno cviljenje in bobnenje, takoj nato pa me je močan sunek vrgel s postelje, da sem se zakotalil pod mizo. Takuoj sem vedel, kaj mora biti. Sinu, ki je spal zraven mene sem dejal: »Boris bežimo, potresi!« Omare so se kar majale, s stropa je padal omet. Planila sva po stopnicah, na katerih je bila velika gneča. Vsak je hotel priti čimprej iz bloka. Bil sem v samih spodnjih hlačah. Skrbelo me je, kaj je z ženo. No, kmalu je tudi ona prišla iz stavbe. Bila je vsa zmedena. Od brata žena pa se je, še preden je stekla na ulico, oblekla. Tudi ona je bila vsa iz sebe, ker je mož vzel otroka in smo se vsi živi našli šele na ulici. Tudi stanovalci ostalih blokov niso bili nič boljše oblečeni od nas. V tem predelu mesta so največje stanovanjske hiše, vendar so bile tu najmanj porušene. Prvi trije sunki potresa so bili najhujši, kasneje pa so se ublažili. Po ulicah se je valil prah (bil je kot megla), da nismo videli trideset metrov pred sabo.

Po kratkem čakanju sem se odločil, da se vrnem po najnujnejše stvari v stavbo. Mnogi so mi branili, toda vseeno sem šel. Zeni sem pustil denarnico z dokumenti. V stavbi sem doživel tudi stanovanje je bil obupen, stene so bile vse razpokane, tako da se je med razpokami videlo železo. V stavbo sem se vrnil, kljub svarenju, še najmanj desetkrat. Nazadnje sem šel po cigarete.

Na ulicah je vladala prava zmešnjava. Umikali smo se eni stavbi, za hrbtom pa se nam je rušila že druga. Dobili smo sporočilo, da se moramo vsi moški

javiti v centru mesta. Družine smo pustili na nekem travniku nato pa smo krenili proti mestu. Pretresljiv je bil pogled na železniško postopje, ki je bilo porušeno. Narod je bil po ulicah, vse je begalo, nihče ni vedel ne kod ne kam. Rad bi pomagal reševalcem, toda nikjer ni bilo orodja. Največ je rešavala vojska. Zelo mi je bilo težko, ko sem videl otroke in matere, ki so čakali, kdaj bodo odkopali izpod ruševin morda očeta ali kakega drugega sorodnika. Videl sem porušen hotel Skopje, iz hotela Makedonija pa so prav tisti čas reševali ponesrečence. Ranjencem so nudili prvo pomoč kar na avtomobilih, tam se je vršila tudi transfuzija

krvi.

Na drugi strani Vardarja sem videl stari del mesta, ki je bil še bolj porušen od novega. Zanimal sem se, kako bi se čimprej vrnili domov, nihče mi ni vedel odgovoriti. Poiskal sem ženo in krenili smo po progi žejni, lačni in prestrašeni. Vendar nas niso pustili iti preko mostu, ker je bil ta ponizhan za 40 cm. Hoteli smo priti na prvo železniško postajo Madžari, ki je oddaljena od Skopja približno deset kilometrov. Prišli smo do bolnišnice na drugi strani Vardarja, tu pa nas je pobral nek kamion, ki nas je odpeljal do Madžarev. Tu smo ujeli vlak, ki nas je odpeljal do Kumanovega, od tu pa smo krenili

proti Beogradu. Po poti smo že srečavali vlake, ki so hoteli na pomoč porušenemu Skopju. V Beogradu nas je čakal RK, toda nismo se hoteli ustavljati, hoteli smo priti domov, samo domov iz teh grozot.

V soboto smo srečni prispeli v Kočevje, kjer nas je nestrpno čakal starejši sin, ki je bil te dni ves iz sebe. Vsi smo se pristrčno objeli. Sosedje so dejali: »Samo da se enkrat spet vidimo! Vse te dneve jim moram pripovedovati to zgodbo, ki je tako žalostna, a tako bridka kot je bridka resnica, da Skopja ni več.«

Tako je končal svojo pripoved Anton Finc. Ves srečen je, da je zopet doma. Prav tako pa je srečen njegova žena in mali Boris, ki se ni mogel naučiti počitnic v mestu ob Vardarju. Nanj so ostali le boleči spomini, katere bo treba zaceliti. Tedaj bo zopet obiskal z očetom in mamo Skopje ter odnesel iz njega lepše spomine.

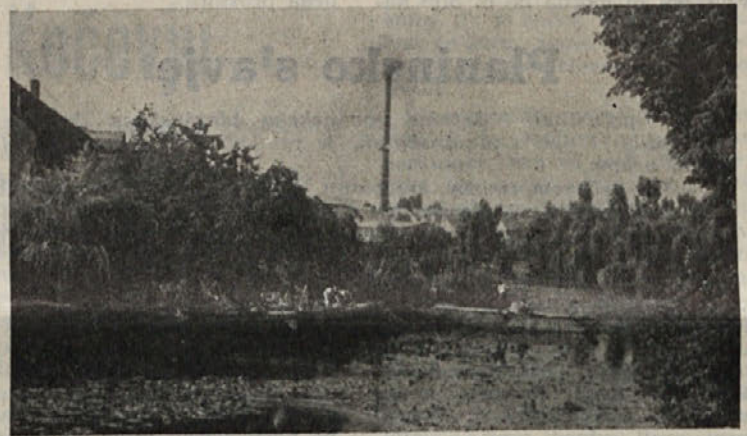
Težišče gospodarstva v kmetijstvu in gozdarstvu

V soboto, 27. julija je imel pri občinski skupščini Kočevje svojo prvo sejo svet za industrijo, obrt, promet in gradbeništvo. Na seji je predsednik sveta Franci Korele dal nekatere smernice za bodoče delo, obravnavali pa so tudi statut občine, kjer ta govori o industriji, obrti, prometu in gradbeništvu. Govorili so tudi o pripravi sestavo sedemletnega plana in v ta namen imenovali dve podkomisiji.

Svet za industrijo, promet in gradbeništvo mora predvsem delovati v dveh smereh: v smeri nadaljnega razvoja industrije v občini (v programsko razvojni smeri) ter da rešuje tekoče naloge in pripravlja snov za občinsko skupščino. Težišče dela mora biti vsekakor v industriji, pri tem pa ne sme svet zanemariti drugih panog. Osnovna naloga sveta mora vsekakor biti, da usmerja industrijo in druge panoge. Svet mora biti vez med kolektivom in skupščino. Ta naloga je zelo težavna, predvsem kadar se bodo reševala vprašanja sodelovanja med podjetji, ali celo mogoče združevanja. Tako bo moral svet v takih primerih iskati najširše demokratične oblike, da bo imel tudi uspeh. Prav v letošnjem letu se pred kočevsko komunjo postavljajo velike naloge, ki jih bo treba rešiti. Iz analize plana v prvem polletju letošnjega leta se vidi, da so v nekaterih podjetjih uspeli realizirati plan, drugje pa ne. Svet bo moral zato ugotoviti, ko bodo sestavljeni periodični obračuni, kje niso dosegli plana. Indeks narodnega porasta v kočevski občini je zelo velik. V povprečju narodnega dohodka je kočevska občina za 28% izpod narodnega dohodka na zaposlenega. Fizični obseg proizvodnje pa iz-

kazuje kočevska občina indeks 124. Razumljivo je, da komune, ki se razvijajo, velik porast. Mnenje sveta je bilo, da se

loga. V občini so razvite vse panoge gospodarstva, vendar naj bi bilo težišče gospodarstva v kmetijstvu in gozdarstvu, saj vemo,

ČISCENJE RINZE: V teh dneh je podjetje Vodna skupnost Ljubljana-Sava začelo z deli pri očiščevanju vodne rasti na Rinži. Prav tako pa bo to podjetje popravilo tudi bregove. Vsa dela bodo končana do 20. septembra.

bo treba v naslednjih letih čimbolj približati razvitejšim komunam.

V zvezi s sedemletnim planom se pred svet postavljajo težke na-

OBHOD TRASE NOVE CESTE (Nadaljevanje s 4. strani)

Nazadnje bodo končana dela na odseku Ortnek—Žlebič. Tu je najtežavnejši teren, ker ga je v času gradnje precej poplavljal voda, tako da so morali na nekaterih mestih kopati do pet metrov globoko in so predračunska dela za to področje presežena 100%. Dela enega kilometra tega področja stanejo 140 milijonov dinarjev.

Nesrečo drugih hočejo zlorabiti

V okoliških vaseh naše občine so se pojavili nekateri ljudje, ki se izdajajo za ponesrečence iz Makedonije in prosijo po hišah za pomoč. Vendar je to le pretveza, da bi na lahek način prišli do denarja. Zato obveščamo vse prebivalce, naj ne nasedajo tem zlorabnežem nesreče v Makedoniji in jim ne dajo nobenih prispevkov. Te dajte le predstavnikom štaba za pomoč ponesrečencem pri občinskem odboru SZDL Ribnica, ki se vam bodo izkazali s potrje-

nim pečatom občinskega odbora SZDL.

Hkrati pa naprošamo vse kmetovalce, da v čimvečjem številu prispevajo za ponesrečene v Makedoniji krompir, ker je preskrba za hrano še zelo pereča. Vse prispevke zbira štab za pomoč ponesrečencem v Makedoniji pri občinskem odboru SZDL Ribnica.

Štab za pomoč ponesrečencem v Makedoniji pri občinskem odboru SZDL Ribnica

da so za to najboljši pogoji. Seveda pa se ne smejo zanemariti tudi druge panoge. Mnenje članov sveta je bilo, da se mora v prihodnje povečati proizvodnja kemične industrije ter da se mora zgraditi toplotna. Pri gradnji toplotne bi morala pomagati vsa podjetja. V sedemletnem planu bi bilo potrebno rešiti tudi vprašanje kovinske industrije. V Kočevju so sedaj tri kovinska podjetja ter strojni obrat Rudnika. Nujno bi bilo, da se reši vprašanje, ali bodo ta podjetja še naprej delala ločeno ali se bodo združila. V sedemletnem planu bo treba tudi razmišljati o preusmeritvi tekstilne industrije.

Zlasti nazadnje v občini tudi obrt, zato bo treba tej panogi posvetiti v bodoče več pozornosti. V nadaljevanju seje so se člani sveta pogovorili o novem statutu občine ter bili mnenja, da obo prihodnje seje pripravijo dopolnila.

V zvezi s sedemletnim planom je bilo rečeno, da pripravijo komisije, oziroma delovne organizacije, analize, ki jih bo svet obravnaval in jih posredoval občinski skupščini. Člani sveta so bili tudi mnenja, da se v zvezi s sedemletnim planom ustanove le dve komisiji in to splošna komisija in komisija za kovinsko industrijo.

Tovariško srečanje . . .

Prvič v zgodovini NOB so stopili tudi naši tanki v akcijo 13. julija 1943 kot prva motorizirana enota in z nenadnim tankovskim napadom osvobodila od Nemcev okupirani Žužemberk. Ti prvi tankisti so bili večinoma šoferji, zato praznuje tudi združenje šoferjev in avtomehanikov Kočevje 13. julij kot svoj praznik. Letos je 20-letnica praznika šoferjev, zato je bil dan še poseben poudarek k proslavljanju tega, da tudi šoferji doprinesemo svoj del k proslavi 20. obletnice Zbora poslancev, ki bo oktobra v Kočevju.

Že dva meseca prej je bilo opaziti živahnost okoli Rožnega studenca pri Mahovniku. Vršili so se prevozi materiala, orodja in ljudi. Kaj se je dogajalo? Tu si je začelo že na svojem tradicionalnem prostoru Združenje šoferjev in avtomehanikov urejati svoj zabavišni prostor. Napravljeno je betonsko plesišče v velikosti 50 m². Svoj zabavišni prostor bomo šoferji iz leta v leto po svoji zmogljivosti izboljševali in dopolnjevali, da bo še bolj priljubljen pri prebivalcih Kočevja, kot je sedaj. Vse to, in pa še srečlov z bogatimi praktičnimi dobitki, ki so bili izžrebani pri tej prireditvi, je privabilo v Rožni studenec skoraj vse prebivalce Kočevja in bližnje okolice. S svojo številno udeležbo je prebivalstvo pokazalo, da si takih zabav v naravi želi in morda ne bi bilo na-

pak, če bi tudi gostinska podjetja o tem malo razmišljala.

Mo in obljubljam, da vas bomo še razveselili še zboljššo postrežbo, ker nas izkušnje učijo.

Zahvalo bi še izrekli vsem podjetjem, ustanovam in posameznikom, ki so kakorkoli nudili pomoč pri delu ali zbiranju dobitkov za srečlov in nas sprejemali z razumevanjem in dobro voljo.

Prav posebno pa zaslužijo pohvalo še gozdna uprava Kočevje, ki je dalo zemljišče v uporabo šoferjem, ObLO, ki je razumel našo zamisel in nam izdal gradbeno dovoljenje, vodna skupnost Kočevje, ki nam je odstopila hišico v trajno last in Elektro Kočevje, ki svojega električnega omrežja ni podrlo, čeprav črpalnica več ne obratuje in je s tem omogočilo razsvetljivo zabavišnega prostora.

Planinsko slavlje

V počastitev 70-letnice slovenskega planinskega društva so priredili 21. julija planinsko slavlje pri koči PD Kočevje za Mestnim vrhom.

Ob pečenem pujsku, srečolovu, šaljivi pošti in prosti zabavi so se ljubitelji narave skupno s planinci ob pomembni obletnici dobro počutili. Vse je bilo eno samo veliko tovarištvo, saj gore družijo ljudi.

Ob 13. uri nam je predsednik PD Kočevje tov. Kalan orisal vso dolgo pot, ki jo je prehodila PZS od ustanovitve 1893 pa do danes. Pred prvo svetovno vojno je bil vzrok za ustanovitev društva v prvi vrsti odpor proti osvajanemu navalu Nemcev na slovenske gore. Takrat si je PDS določilo svoje glavne naloge in delovni program: organizacijo slovenskih planincev, propagando obiska naših planin, gradnjo slovenskih planinskih postojank, zavarovanih naprav ter zaznamovanje potov, ki naj omogočijo dostop na naše planine in gore čim večjemu krogu ljubiteljev narave.

Z izbruhom prve svetovne vojne se zaključila prva doba slovenskega planinstva. Osvobojenje v lastni državi je prineslo za naše planinstvo novo življenje. Nemške planinske kočice in pota je prevzelo slovensko planinsko društvo, nemški napisi in table po naših gorah so izginile. Društvo je pokazalo živahno, organizirano delo, lepe uspehe v gospodarstvu, gradnji novih koč in potov.

Mladé sile, ki so se zbirale okoli TK Skale je zajelo plezalstvo, zimska alpinistika, planinsko fotoamaterstvo, kulturno-

VINJEN MOPEDIST

26. julija ob 20.40 je vozil iz Livolda proti Kočevju vinjen mopedist Alojz Hren iz Kočevja. Ko je pripeljal že izven Livolda, je zaradi vinjenosti podrli pešca Franca Francija iz Kočevja, ki je šel po skrajni desni strani ceste proti Kočevju. Pri trčenju sta se mopedist in pešec lažje poškodovala. Oba so prepeljali v novo-meško bolnišnico. Mopedistu so odvzeli kri in potrdilo o znanju cestno prometnih predpisov.

znanstveno delo itd.

Mlada kri je osvajala stene naših gor. Planinstvo je zajelo vse sloje naroda. Utrjeni planincev ima danes dostop na skoro vse glavne vrhove slovenskih planin, po naših gorah je že povsod preskrbljeno z več ali manj udobnimi ležišči. Redki so bila društva, ki bi lahko zrla s takim zadoščanjem in ponosom na izvršeno delo, kakor je bilo planinsko društvo Slovenije.

Med drugo svetovno vojno so bile slovenske gore onečaščene in oskrunjene. Zopet so bili na mestu planinci, ki so se zavedali, da morajo v društveni skupnosti prispevati in žrtvovati svoje, da se ohranijo in zavarujejo plodovi

p i š e j o ž e k

Dragi stric urednik!

Da je ljubezen slepa, bo kar res. To sklepam po tem, ker je moja sestra Monika zaljubljena in mora nositi očala. Monika pravi, da punca sploh ni punca, če nima očal, pa naj bodo bela, črna ali pa rumena, samo da so. Sedaj je menda nastala prava modna epidemija črnih očal. Črna očala nosijo že kar vsi od malega do velikega, po soncu in dežju, skratka vsi in povsod. Črna očala nosi tržni inšpektor, ker ne vidi, da nam trgovci pred nosom navijajo cene, ne vidi, da se prodaja blago slabe kakovosti za prvo klaso. Črna očala nosi tudi direktor tistega kočevskega podjetja, ki skrbi za čistočo našega mesta, to pa namreč zato, da ne vidi lastnih pometačev na naših ulicah, ki pometajo po ulicah najraje takrat, kadar najbolj sije sonce in so ulice polne ljudi, ta-

Pohvale vredna je tudi izredna volja in vložen trud, ki so ga vložili člani odbora in nekateri člani organizacije. Da bi tudi take prireditve lažje in bolje uspele, je potrebno, da se vsi člani šoferji aktivno udeležujejo takšnih ak-

cij, ne pa samo peščica. Vsa sredstva iz tega so namenjena vzgoji kadrov v prometni stroki. Zato šoferji, bodimo si tovariši, kakor na cesti tako tudi v organizaciji!

Bratkovič Kazimir

Upokojenci obiskali Gorenjsko

Upravni odbor društva upokojencev v Kočevju je v nedeljo, 28. julija organiziral za člane izlet na Gorenjsko. Ob 5. uri zjutraj so se na avtobusni postaji v Kočevju zbrali člani društva in se v dveh avtobusih odpeljali proti Stari cerkvi, kjer so čakali še ostali člani. Veselo razpoloženi so se odpeljali dalje.

V Kranju so si ogledali dom upokojencev, ki je zelo lepo urejen. Društvu upokojencev v Kranju so podarili sliko Baze 20 in se zadržali z njimi v razgovoru o delu in sodelovanju obeh društev.

Iz Kranja so nadaljevali pot v Drago in Begunje, kjer so si ogledali spomenike pobitih talcev in muzej, ki je vse globoko pretresel. Begunje so res živ spomenik trpljenja naših ljudi, ki so ga nad njimi izvajali gestapovski krvniki. Pretresljivi zapiski mučenih ljudi, predmeti in slike obtožujejo nemške fašiste tako živo in prepričljivo, da tega ni mogoče nikoli pozabiti.

Pot so nadaljevali skozi Bled v Bohinj, kjer so si ogledali slap Savico, ki je bil za večino članov novo doživetje. Lepote gorenjske zemlje, okolje in ljudje, vse skupaj je tisto neizbrisno spoznanje,

naše narodnoosvobodilne borbe. Obnavljali so porušene in požgane planinske postojanke.

»Ko praznujemo to pomembno obletnico PZS, se zavedajmo, da nam nudi narava poleg užitka tudi nedoseženo šolo za utrditev značaja. Planine, postanite nam tvorec plemenitejšega človeka, bodite poboljševalnica za nas vse, ki nas svet in življenje vrtinči v vsakdanjem teku morečih skrbi ter utrudljivega dela, ki smo v nevarnosti, da oslabljeni padamo v dušecem ozračju«, je zaključil tov. Kalan.

V lepem, planinskem vzdušju je potekalo prirejeno planinsko slavlje, ki bo ostalo vsem, ki so obiskali Jelenov studenec v trajnem spominu.

Peter Vovk

da je naša svobodna slovenska zemlja polna lepote in miline, ki jo daje narava našim delovnim ljudem. Stari možje so se spominjali Krna in Komne, na kateri so se borili še v prvi svetovni vojni, Bohinja pa še zoro poznali. Ob Bohinjskem jezeru je vse polno campingov tujih turistov, avtomobilov in naših domačih izletnikov.

Pot proti domu je kar hitro potekla, šoferja avtobusov tovariša Miklič in Gornik sta vse skupaj varno pripeljala v Kočevje in jim vsi udeleženci tega izleta izrekajo priznanje za njihovo skrb in požrtvovalnost.

Urednikova pošta

Tovariš urednik!

Prosil bi vas, da mi v vašem listu odgovorite, če lahko privatni proizvajalec mleka določi ceno 55 din za liter, oziroma 70 din kot bo sedaj. Zanimalo bi me tudi, zakaj je v oddaljenih krajih mleko ceneje kot v okolici Kočevja, oziroma v samem mestu. Zanima me tudi, kdo določa ceno mleku, privatnik, potrošnik ali občinska skupnost. Ali ima nepasterizirano mleko isto ceno pri privatnikih kot pasterizirano v mlekarni?

Odgovor:

Cena mleka se formira na tržišču prosto, torej je to stvar dogovora med proizvajalcem in kupcem. Občinska skupščina določa preko sveta za blagovni promet le višino cene pasteriziranega mleka v maloprodaji.

Višina odkupne cene, ki jo lahko odkupovalec - mlekarna nudi zasebnemu proizvajalcu, je na eni strani odvisna od cen konzumnega mleka in mlečnih proizvodov na tržišču, na drugi strani pa na to vpliva tudi kvaliteta prevzetega mleka. Seveda so pri cenah mleka v boljšem položaju oni proizvajalci, ki so bližje potrošnim centrom, zlasti če vnovčujejo mleko direktno potrošnikom, v neposredni okolici Kočevja niso redki primeri, da isti dosežejo pri tem ceno pasteriziranega mleka iz mlekarnne.

Oddaljeni proizvajalci pa so resnično v znatno slabšem položaju, ker so prisiljeni na svoje breme prevzeti tudi stroške prevoza od mesta proizvodnje do mesta potrošnje. Primer: Mlekarna prevzema mleko od proizvajalcev, če ga ji dostavijo po 37 din liter brez oziroma, od kje je to mleko. Prevozni in ostali manipulativni stroški mleka, oddaljenega npr. 30 km od mlekarnne, znašajo 12 din/l, oziroma 6 din/l za mleko, oddaljeno 15 km. V tem primeru dobi prvi proizvajalec za liter mleka 25, drugi pa 31 din.

Priznati moramo, da je dosedanja odkupna cena mleka za zanesljivega proizvajalca nestimulativna. Na merodajnih forumih so bili zato še podvzeti gotovi ukrepi za zboljšanje. V zvezi s tem je tudi mlekarna KGP Kočevje lahko v zadnjem času dvignila odkupno ceno mleka za 5 din/l. Z ozirom na podvzete ukrepe, tako v zveznem kot republiškem merilu, pa lahko upamo, da se bo stanje v prihodnje še zboljšalo.

ko, če greš mimo pometača, si bel ko mlinar. Da bi v Kočevju čistili ulice ponoči kot to delajo drugi, se menda tudi ne sme zaradi črnih očal. Črna očala nosijo vse kelnarce, zato pa ne vidijo, da v kozarcu vedno manjka pijače in ni nikdar do mere natočeno. Posebno črna očala pa nosi tisti, ki skrbi za avtobusno postajo, ker nikakor ne vidi umetniško pomalanih lesenih zunanjih sten. Še bolj črna očala pa nosi tisti, ki ne preskrbi, da bi tudi v Kočevju vsaj enkrat jedli malo ceneje sadje in zelenjavo.

Popolnoma črna očala ima pa tisti, ki je dovolil, da kmetijska zadruga zaračuna 800 din marže od tone premoga, katerega pa niti ne vidi.

Dragi stric urednik, sedaj vidiš, kaj vse so kriva črna očala, zato te pa brez očal pozdravljam tvoj Jožek

Novi dom telesne kulture v Kočevju

Na objektu doma telesne kulture zaključna dela hitro napredujejo, tako da bo dom gotov sredi meseca septembra letos. Svečana otvoritev doma bo 21. septembra. Tako se bo izpolnila davna želja in potreba po sodobnem domu telesne kulture za vsa društva in klube kakor tudi za redno vadbo tukajšnjih osnovnih šol in gimnazije.

S preureditvijo bivšega Sokolskega doma v sedanji »Seškov dom« je nastalo vprašanje prostorov za telesno vzgojo. Posebno je bilo to zaznavno v letih po 1949, ko je telesna kultura dobivala v Kočevju vse večjo množičnost in kvaliteto, ki je prišla do izraza in upoštevanja ne samo doma, temveč tudi v republiškem in zveznem merilu. Vse to v začetku pri nekaterih ni maletelo na pravo razumevanje in je bilo veliko težkih nasprotij in nesoglasij, vsestransko sožitje v »Seškovem domu« pa je bilo vse prej kot ugodno za razvoj telesne kulture. Neomajna vztrajnost in trdo delo nekaterih organizatorjev telesne kulture v Kočevju je dajalo nove poleta za gradnjo novega doma, čeravno je to zahtevalo skoro 12 let potrpljenja, čakanja in mnogih potov, sestankov in konferenc, prebrodili smo vse in danes imamo dom. Ta dejstva smo omenili s poudarkom zato, da ne bi mogoče kdo še danes mislil, da je prišlo naše lepo mesto do novega doma telesne kulture slučajno.

Nekaj podatkov o samem domu. Načrt, ki ga je izdelalo podjetje »Projekt« iz Ljubljane, je spremenjen dejansko samo v tem, da se je nadzidal upravni trakt in smo tako pridobili še eno nadstropje. Zaradi zniževanja stroškov smo opustili vse drage gradnje kot so marmornate obloge, venecijanski podi itd., kar ni imelo nobenega vpliva na funkcionalni raspored prostorov za potrebe telesne vadbe.

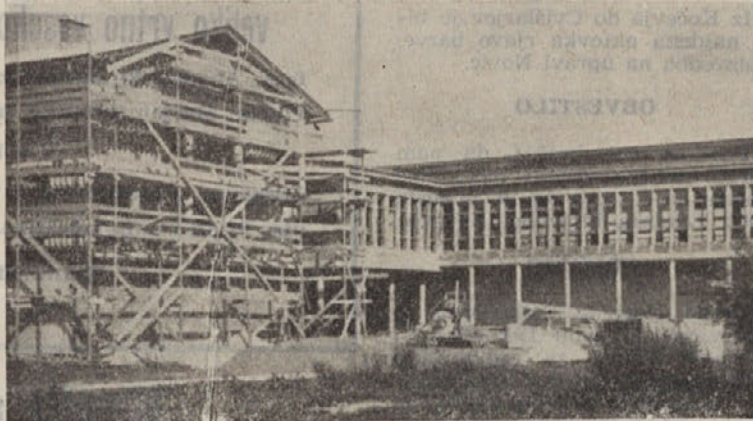
V domu bodo imela svoje prostore vsa telesna vzgojna društva in športni klubi, ki imajo skupno nad 1700 članov. Telovadnice bodo uporabljali tudi obe osnovni šoli in gimnazija, ki imajo skupno nad 2500 učencev in dijakov. Poleg tega bo v domu še ljudska knjižnica in Delavska univerza. Torej zasedba zelo močna in je skrb nekaterih, da je dom prevelik, popolnoma odveč. Vsekakor je jasno že sedaj, da bo za uporabo doma potrebna skrajna disciplina in red, za katerega bo

skrbel odbor uprave doma, ki bo samostojen organ, formiran po navodilih sveta za prosveto in telesno kulturo občinske skupščine.

Z novim domom bo dobila ko-

čevska mladina vse pogoje za še krepkejši telesni razvoj in izpolnitev društvenega življenja.

Po 10. avgustu bodo pričela društva in klubi s prostovoljnim delom urejati »Gaj« in vsa igri-

Dom telesne kulture bo kmalu gotov

Olimpija v Kočevju

V tekmovalju za jugoslovanski pokal je dobil NK Kočevje za nasprotnika ljubljansko Olimpijo. Ze po tej tekmi lahko sodimo, kakšen viden uspeh je dosegel NK Kočevje v tem tekmovalju. Z zmago v okrajnem finalu se je plasiral v zaključni del republiškega tekmovalja. Tekma bo dne 4. avgusta ob 17. uri.

Tekmovalje za jugoslovanski pokal je najboljši množično tekmovalje v Jugoslaviji, saj nastopa v njem preko 2000 klubov. Vsi klubi najprej tekmujejo za okrajne prvake, ti pa imajo pravico nastopa v republiškem finalu, v njem letos nastopa 16 klubov, od teh so štirje okrajni prvaki, 10 članov SGL in dva člana II. zvezne lige: Olimpija in Maribor.

NK Kočevje je moral vložiti mnogo truda, da je napravil tako velik podvig. V prvem kolu je gostoval v Novem mestu in zmagal s 3:2, v drugem kolu je premagal Borea prav tako iz Novega mesta z 2:1, v tretjem kolu pa se je pomeril s kandidatko za SCL Bratstvom iz Hrastnika ter zmagal z rezultatom 5:3. V okrajnem finalu je bil nasprotnik NK Kočevje moštvo Doba pri Domžalah, katerega so kočevski nogo-

metaši premagali z rezultatom 6:5.

Moštvo Olimpije bo prišlo v Kočevje v svoji standardni postavi, okrepljeni pa bodo tudi z nekaterimi novimi igralci. Za moštvo Olimpije lahko trdimo, da predstavlja vrh slovenskega nogometa.

Domači nogometaši v tem tednu pospešeno trenirajo. Lahko upamo, da bodo prikazali lepo igro in nas tudi z drugoligašem Olimpijo ne bodo razočarali.

M. Lunder

Filmi, ki jih bomo gledali

LJUBIM, LJUBIS

Ze naslov filma obljublja ljubezen. In res nam italijanski režiser Alessandro Blasetti, ki je film posnel v barvah, pokaže na platnu ljubezen in to v vseh časovnih razdobjih: od nežnih otroških let, ko malčke vznemirja ljubezen, ne da bi se vzroke svojega nemira zavedali, pa vse tja do poznih let, ko ljudje v jeseni svojega življenja umirajo in v svojih medsebojnih odnosih najdejo veliko toplino in lepote, vmes pa celo vrsto najrazličnejših vrst ljubezni, take, ki jih poraja resnično nagnjenje, a tudi take, ki jih poraja samo spolnost. Režiser ni prikazal ljubezni le v različnih obdobjih, ampak tudi z različnih koncev sveta: iz Evrope, Afrike in Amerike in iz raznih zornih kotov. Zato vidimo na platnu npr. poleg znane sovjetskega baleta Moiseyjevova in prav tako znane francoske pevke Edith Piaf tudi — striptis, resnično umetnost poleg poceni plaže, kakor pač nekateri tudi poceni jemljejo besedo ljubezen.

Italijanski barvni film »Ljubim, ljubiš« bo na sporedu v kinu Kočevje od 2. do 4. avgusta.

šča, tako da bo zaključeno in po načrtih urejeno športno središče mesta. Ta velika akcija gradnje doma se je uspešno končala s pomočjo in velikim razumevanjem občine Kočevje in drugih organov, ki so nam priskočili na pomoč. Dolžnost vseh občanov bo, da bodo ta dom in ves športni park čuvali kot svoj najlepši del mesta.

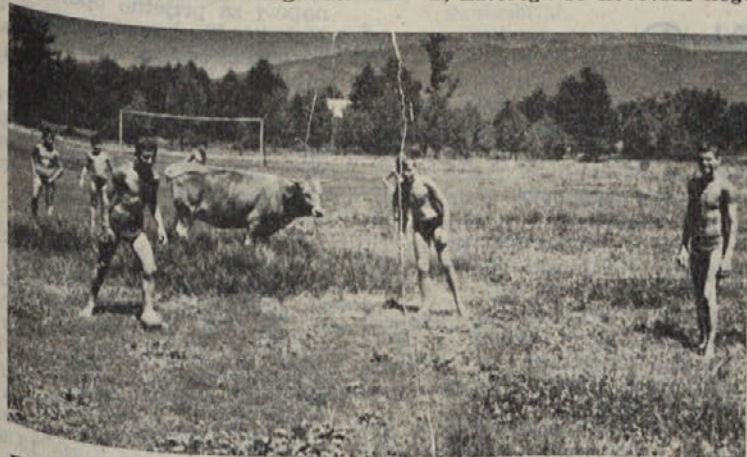
JUTRI 6 BRIGADIRJEV NA AVTO CESTO

Jutri zjutraj bo odpotovalo 6 kočevskih brigadirjev, mladincev iz gimnazije, v Ljubljano, kjer je zbirališče novomeške mladinske delovne brigade »Janko Premrl-Vojko«. Ta brigada bo delala na avtomobilski cesti Osipaonica—Beograd. Iz Ljubljane bo odpotovala v soboto ob 14.30.

V BOJ PROTI TUBERKULOZI

Tuberkuloza je kot množična bolezen ljudstvu in posamezniku zelo nevarna. Nevarna pa ni samo zaradi tega, ker zanjo mnogi ljudje umirajo, ampak tudi zato, ker je dolgotrajna in povzroča bolniku in njegovi družini veliko trpljenja. Človek, ki je obolel za tuberkulozo, večkrat prepozno opazi, da je bolan. Bacil tuberkuloze že začne svoje razdiralno delo, preden čuti človek kakšne bolečine.

Fluorografski pregledi pomeni zgodnje ugotovitev ne samo tuberkuloze, temveč tudi pljučnega raka ter raznih drugih pljučnih in srčnih bolezni. Tudi letos bodo po naših krajih fluorografske akcije, ki jih bo izvedel s posebnimi ekipami inštitut za pljučno tuberkulozo na Golniku, če pa bo potrebno, bodo naknadni pregledi na najbližjem protituberkuloznem dispanzerju. Tako bo od 12. do 16. avgusta fluorografska akcija za vse vasi na območju ribniške občine. Pregled je obvezen za vse, ki so stari nad dvajset let in je brezplačen.

ENAJSTI IGRALEC NA IGRISCU? Ne, to je le krava Sivka, katere je zašla med mlade igralce nogometa. Zamikala jo je namreč sočna in visoka trava na ribniškem stadionu, katerega nihče ne neguje. Če bo šlo tako naprej, se bo Sivki pridružila še kakšna tovarišica.

Claudio Cardinale, italijansko filmsko igralko, ki se vedno bolje uveljavlja, bodo videli v kinu Ribnica v filmu »Lepi Antonio« 3. in 4. avgusta.

ta teden za vas

KOČEVJE

Poročila sta se: Bukovec Janez, avtomehanic iz Kočevja, Reška cesta 7, star 23 let in Pintar Gabrijela, tovarniška delavka iz Salke vasi 3, stara 18 let.

Rodila je: Vukan Pavla, delavka iz Mlake pri Kočevje 4 — deklico.

Umrl je: Valentar Jože, upokojenec iz Salke vasi, star 66 let.

RIBNICA

Rodila je: Kos Angelca, šivilja iz Zlebiča 29 — dečka.
Porok in smrti ni bilo.

DOLENJA VAS

Rodila je: Češarek Julijana, gospodinja iz Dolenje vasi 37 — dečka.

V ljubljanski porodnišnici so rodile: Usenik Danijela, gospodinja iz Prigorice 103 — deklico, Peček Gabrijele, šivilja iz Prigorice 69 — deklico in Rus Anica, gospodinja iz Dolenje vasi 137 — deklico.

DOBREPOLJE

Umrl sta: Vidmar Marija, šivilja iz Zagorice 26, stara 72 let in Hrovat Marija, kmetovalka iz Ceste 20, stara 85 let.

NAJDENO

Tržna inšpekcija občinske skupščine Kočevje je našla 23. VII. 1963 v drvarnici in manjši lopi stanovanjske hiše Trata 2 v Kočevju večje količine vina in žganja. Če se lastnik do 7. VIII. 1963 ne javi, bomo najdeno pijačo in embalažo prodali.

Tržna inšpekcija Oblo Kočevje

SLUŽBO DOBI

V službo sprejem samostojno gospodinjsko pomočnico, v skrajnem primeru tudi gospodinjsko pomoč za nekaj ur dnevno.

Dr. Rozalija Benčina, Ribnica 64

SLUŽBO DOBI

Gospodinjsko pomočnico, ljubiteljico otrok, sprejme štiričlanska družina. Nastop 15. avgusta. Ing. Fajdiga, Ljubljana, Prijateljeva 22.

ZAPOSILITEV

Zavod za zaposlitev invalidov Kočevje sprejme v službo kvalificirane šivilje.

PRODAM

Ugodno prodam radio, znamke RR-230. Ogleda na domu. Angelca Tekavec, Rudnik 7, Kočevje

»NOVICE«

Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva občin Kočevje in Ribnica. Izdaja ČZP »Kočevski tisk« Kočevje. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik France Grivec. Uredništvo in uprava: Kočevje, Ljubljana 14/a. Telefon uprave in uredništva 389. Letna naročnina 800 din, polletna 400 din in jo je treba plačati vnaprej. Za inozemstvo 2000 din oziroma 3 ameriške dolarje. Tekoči račun

ZAMENJANO

Pomotoma vzeta očala z dvojno dioptrijo, rjave barve, dobite pri bricu Juvancu v Ribnici.

NAJDENO

Iz Kočevja do Cvišlarjev je bila najdena aktovka rjave barve. Poizvedba na upravi Novic.

OBVESTILO

Prosimo vse bralce, da nam zaradi selitve vrnejo izposojene knjige najkasneje do 10. avgusta 1963. Ljudska knjižnica Kočevje.

PREKLIC

Franc Nose iz Salke vasi se opravičujem Ivanu Derendi, poslovojni servisa za vzdrževanje stanovanjskih hiš pri stanovanjski skupnosti Kočevje-mesto, za svoje nedostojno ponašanje in izrečene žaljivke, vse trditve o njem v zvezi z njegovim poslovanjem pa preklicujem kot neresnične ter se mu zahvaljujem, da je umaknil tožbo

KMETIJSKO GOZDARSKO POSESTVO KOČEVJE STROKOVNI SVET IZOBRAŽEVALNEGA CENTRA po 7. in 27. členu temeljnega zakona o štipendijah

razpisuje

štipendije

za študij na naslednjih fakultetah:

- a) 1 na ekonomski fakulteti — višji letnik
2 na biotehnični fakulteti — gozdarski oddelek — višji letnik
- b) 1 na biotehnični fakulteti — agronomski oddelek — prvi letnik
1 na biotehnični fakulteti — gozdarski oddelek — prvi letnik
1 na ekonomski fakulteti — prvi letnik.

Prednost pri dodelitvi štipendij imajo ob enakih pogojih otroci staršev zaposlenih pri KGP Kočevje in otroci padlih borcev NOB.

Vsi kandidati naj pošljejo prošnje in potrdilo o premoženjskem stanju. Kandidati pod a) pa morajo priložiti tudi potrdilo o opravljenih izpitih.

Prošnje je treba poslati do 15. avgusta 1963 na upravo KGP Kočevje.

KINO

KOČEVJE: od 2. do 4. avgusta italijanski barvni film »Ljubim-ljubiš«, 5. in 6. avgusta sovjetski film »Dekliška leta«, 7. in 8. avgusta francoski film »Racija«, od 9. do 11. avgusta italijanski film »Kako lepo je živeti«.

RUDNIK: 3. in 4. avgusta sovjetski barvni film »Kameniti cvet«, 10. in 11. avgusta ameriški film »SOS-Pacifik«.

RIBNICA: 3. in 4. avgusta italijanski film »Lepi Antonio«, 10. in 11. avgusta jugoslovanski film »Naš avto«.

SODRAŽICA: 3. in 4. avgusta italijanski film »Prijatelj gangsterjev«, 10. in 11. avgusta nemški barvni film »Ešnapurski tiger«.

VELIKE LASČE: 3. in 4. avgu-

sta ameriški barvni film »Hrepenenje po moškem«, 10. in 11. avgusta francoski barvni film »Parizanka«.

STARA CERKEV: 3. in 4. avgusta italijanski barvni film »Vojna in mir« I del, 10. in 11. avgusta italijanski barvni film »Vojna in mir« II del.

LOŠKI POTOK: 4. avgusta francoski film »Eskadrila Normandija-Njemen«, 11. avgusta italijansko-jugoslovanski film »Beli hudič«.

BROD NA KOLPI: 3. in 4. avgusta češki barvni film »Labakan«, 10. in 11. avgusta jugoslovanski film »Poklican je 1/V3«.

PREDGRAD: 3. in 4. avgusta italijanski barvni film »Ne pozabi me«, 10. in 11. avgusta jugoslovanski film »Nebeški odred«,

SINDIKALNA PODRUŽNICA KOVINSKEGA PODJETJA RIBNICA

prireja

18. avgusta 1963 z začetkom ob 14. uri v vseh prostorih
TVD »PARTIZAN« V RIBNICI

veliko vrtno veselico z bogatim srečolovom

Igra: Akademski ansambel: »DOBRI ZNANCI« iz Ljubljane.
Pojeta: Marjan ROBLEK in Jože KOVAC

Vabljeni!

Srečke so v predprodaji v trgovinah podjetja »JELKA« Ribnica in pri članih kolektiva. Dobitki so razstavljeni v trgovini

»ZELEZNINA« V RIBNICI.

Kurili so na mini

28. julija ob 13.30 so gozdni delavci, ki delajo na žagi v Rogu, zakurili kakih 50 m od barake, v kateri stanujejo, ogenj, da bi spekli jagnje. Pri ognju so bili de-

lavci Peter Birajec, Marko Marinovič in Ljubo Vujin, vsi doma iz BiH. Ko so že precej dolgo pekli jagnje, pa je iznenada ob 14.45 pod ognjem eksplodirala mina, ki je ostala v zemlji še iz vojnih časov. Ob eksploziji je bil hud do poškodovan Peter Birajec. Ranjen je v glavo, prsi in trebuh. Ponesrečenca so prepeljali v novomeško bolnišnico.

TRČILA AVTO IN KONJ

29. julija ob 20.40 je prišlo do prometne nesreče na cesti v Salcki vasi pred hišo števil. 112. Osebnni avto LJ 125-50, ki ga je vozil Anton Glihelič, je na ovinku zagledal konja, ki se je postavil povprek čez cesto in tako zaprl avtomobilu pot. Sofer nesreče ni mogel preprečiti. Čeprav je zavrl, je zadel konja in mu zlomil desno nogo. Konj je bil last Vladi-mirja Nuzdorferja iz Salke vasi 110. Lastnik ga je prav tedaj gnal napajati. Skode na avtomobilu je za 20.000 din. Konj je bil zavarovan za 80.000 din.

Spored RTV Ljubljana

SOBOTA, 3. AVGUSTA: 8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji. 9.10 Deset pianistov iz desetih dežel. 10.30 Matija Bravničar: Simfonična antiteza. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 KN — inž. Viktor repašek: Krompir kot krma za živino. 12.25 Domači napevi za prijetno opoldne. 13.30 Melodije za razvedrilo. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Edward Elgar: Enigma. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Gremo v kino. 18.45 Novo v znanosti. 19.05 Glasbene razglednice. 20.00 Javna oddaja narodno-zabavne glasbe. 21.00 Za konec tedna — ples.

NEDELJA, 4. AVGUSTA: 8.00 Mladinska radijska igra, Mi-lankov-Nikolić: Lov za izginulimi oblaki. 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 10.00 Se-pomnite, tovariši... Maks Plah: Prve uporniške brazde v slovenskih gorah. 11.50 Zabavni in-skialci. 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 13.30 Za-našo vas. 14.00 Koncert pri vas doma. 15.30 Danes popoldne. 19.05 Glasbene razglednice. 20.00 »Pod-lipco zeleno...« 22.15 Skupni pro-gram JRT studio Sarajevo.